JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. **Woensdag, 25 Mei.** **N°. 42.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te ***Amsterdam.***

Prijs per half jaar voor *Batavia*...................... *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*...................... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*......... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*................. „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid der hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch-Indië, de kolonel der artillerie C. G. van Dentzsch, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen schout te Pasoeroean J. C. Stackman.

Benoemd:

Tot substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang, de eerste substituut-griffier bij den raad van justitie te Batavia Mr. E. W van der Hout.

Tot ontvanger van het regt van successie en overgang onder christenen te Soerabaija, de adsistent-resident voor de comptabiliteit aldaar E C. Bangert.

Tot opziener der eerste klasse te Moeara Sama (afdeeling Groot Mandheling) N. Kerkhoff, thans die betrekking waarnemende.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures,

BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTEN EN CULTURES,

Zijn Overgeplaatst:

Uit de residentie Banjoemaas naar de residentie Pasoeroean, de controleur der tweede klasse J. P. F. Gericke.

Uit de residentie Pasoeroean naar de residentie Kediri, de controleur der derde klasse C. Th. Humme.

Uit de residentie Samarang naar de residentie Banjoemaas, de controleur de eerste W. K. F. Valck Palm.

Uit de residentie Probolingo naar de residentie Kediri, de controleur der tweede klasse L. K. J. Geij van Pittius.

Zijn Geplaatst:

In de residentie Samarang, de ambtenaar ter beschikking Mr. A. M. Oudemans.

In de residentie Probolingo, de ambtenaar ter beschikking Mr. H A. Blume.

Militair Departement.

Bevorderd:

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Tot officier van gezondheid der eerste klasse, de officier van gezondheid der tweede klasse G. F. Charlier.

Overgeplaatst:

Bij het 1ste bataillon infanterie:

te Soeracarta de luitenant-kolonel A. D. van Welij.

te Djocdjocarta, de majoor C. L. Schukking, beiden van het 4de bataillon,

Bij het 4de bataillon infanterie, de majoor C. M. H. Kroesen, van het 1ste bataillon

ADVERTENTIEN.

Op Maandag den 1sten Augustus 1859, zal ten huize van den militairen commandant te Kedongkebo, des morgens om 10 uur, eene openbare uitbesteding gehouden worden voor de levering van dranken benoodigd voor de militaire cantine, gedurende het jaar 1860.

Bij de gouvernements lagere school te Cheribon kan geplaatst worden een ondermeester, op eene bezoldiging van vijftig gulden.

Zij, welke voor de vervullen dier betrekking in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich bij gefrankeerde adressen en onder overlegging van bewijzen van bekwaamheid, aanmelden bij den resident van Cheribon.

Naar aanleiding van de daartoe bekomen autorisatie zal op Zaturdag den 11den Junij 1859, des voormiddags te 9 uren, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), ten residentiekantore te Patti, worden uitbesteed het daarstellen van twee nieuwe verspanningloodsen bij de poststations Krasak en Kedoeng-boeloe.

Bestek en voorwaarden, waarnaar de uitbesteding zal plaats hebben, liggen dagelijks, uitgezonderd zon- en feestdagen, op het residentiekantoor te Patti, ter lezing van belanghebbenden.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvingsbilletten, vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding aan den resident van Japara intezenden, zullende inschrijvers en hunne borgen bij de uitbesteding tegenwoordig moeten zijn, of iemand van hunnentwege daarvoor in authentieken vorm behooren te magtigen.

De resident van Japara maakt bij deze bekend, dat op Zaturdag den 16den Julij 1859, ten residentiekantore te Patti, des voormiddags te 9 uren, ingevolge het reglement, voorkomende bij het staatsblad van 1829 No. 67, openbare uitbesteding zal gehouden worden van de aannemingen en leverancien, ten behoeve van 's lands dienst in de residentie Japara, gedurende het jaar 1860.

De resident van Rembang maakt bij deze bekend, dat, op een nader te bepalen dag in de maand Julij aanstaande, krachtens daartoe verkregen autorisatie, op de Stapelplaats Karang-tenga, gelegen aan de Loesi-rivier, door het vendudepartement zullen worden verkocht:

p. m. 21,000 stuks Sterappen van groote en kleine dimensien.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 26 Mei, ten huize van wijlen den heer P. B. J. de Perez, door Gebrs. Roselje & Co.

en

Voor een pakhuis aan de Groote-Rivier, naast de factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij, door John Pryce & Co., à 4 pCt. vendusalaris.

Op Vrijdag, den 27 Mei, voor de woning van den heer Paldingé, Passar-Senen, door Gebrs. Veit.

en

Voor het commissiehuis van J. Speet.

Op Zaturdag, den 28 Mei, in het locaal der Beurs, door den deurwaarder J. F. Stephan.

en

Voor een huis op de Pintoe-Besar, door den deurwaarder J. A. C. Helder.

Op Maandag, den 30 Mei, ten huize van den heer H. J. C. Hoogeveen, op het Koningsplein, door Cassalette & Co.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

Op Dingsdag, den 31 Mei, voor het pakhuis van de firma de Weerdt, Ruyl & Co., door Gebrs. Roselje & Co.

Op Zaturdag, den 4 Junij, voor een huis op Jacatra, nabij de Stad, door den deurwaarder J. A. C. Helder.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, van wijlen den inlander Arsa.

Door de testamentaire executeuren van wijlen Oeij Makauw.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 21 tot en met den 24 Mei 1859.

MARINE HOTEL. J. F. Schultze, van Samarang. — P. Andreas, van Idem. — Dr. Adler, van de Reede. — D. Crap Hellingman, van Onrust.

HOTEL WILLEM II. Wildeman, van Samarang. — Goedhard en jonkheer Klaus, van Palembang.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Zijne Hoogh. Aquasi Boachi, van Buitenzorg. — Thomson en echtgenoot, van Idem. — J. Tormijn, van Pamanoekan. — G. Bosscher, van de Reede.

JAVA HOTEL. H. Fearon, Panaroekan. — D. Smit, uit het Hospitaal. — Lelijveld, van Buitenzorg. — E. von Lindern, van Idem. — M. Johannsen, van de Reede. — F. Nutzhorn, van Onrust. — C. A. Sjoberg, van de Reede. — H. J. Sargent, van Idem. — A. M. Courier dit Dubikart, uit het Hospitaal.

Vertrekkende Personen.

Weduwe Hitz.

Advertentiën.

Getrouwd:

F. A. METZLER,
Ridmeester der O. I. Kavallerie.
met
E. W. A. H. HARLOFF.

SOERACARTA, 29 April 1859. (1692)

Getrouwd:

K. BOS
met
L. T. MARCUS.

PATTIE, den 11 Mei 1859. (1698)

Getrouwd:

J. J. A. H. CLIGNETT
en
C. C. KRAUSS.

SAMARANG, 18 Mei 1859. (1699)

Getrouwd:

P. A. VAN DEN BROEK
met
A. M. G. MARTHERUS.

SOERABAIJA, 18 Mei 1859. (1676)

Getrouwd.

J. W. VELDMAN,
kapitein der artillerie
met
W. A. J. KRIESFELD.

BATAVIA, 20 *Mei* 1859, (1653)

Bevallen van een' ZOON, *A. F. C. Le Duc*, geb. *Suersen.*

PALEMBANG, 10 Mei 1859. (1679)

Bevallen van een' ZOON, *C. M. van Meeuwen, Royen.*

SALATIGA, 14 Mei 1859. (1697)

Bevallen van eene DOCHTER, *T. Maijor*, geliefde echtgenoote van P. R. DE ROCHEMONT.

SOERABAIJA, 17 April 1859. (1681)

Na een kortstondig doch smartelijk lijden, overleed alhier in den ouderdom van 59 jaren, den WelEd. heer Johan, Frederik, Meijer, geliefde echtgenoot van

A. MEIJER
geb. Hanking

BATAVIA, *den* 16 *Mei* 1859. (1646)

EEN OUDEJAARSAVOND.

(*Vervolg.*)

En ze kregen allen een paar sneden brood, met stroop besmeerd, en ze smulden groot en klein, ze smulden oneindig veel lekkerder, dan 't gezelschap van mevrouw Malcontent, waar de oesters te abondant waren, waar de gerookte zalm al te vet, de oesterpasteitjes al te zoet en de noga al te hard was. Ja, ze smulden en Willem zelfs, die anders niet strooperig was, vond de stroop toch heel lekker en.... langzamerhand werd hij spraakzaam, want die menschen waren zoo heel vriendelijk, zoodat hij ook alles vertelde, wat hij dien avond gedaan had en wat er met hem gebeurd was — behalve — ja behalve — van die twaalf turven in 't steegje — daarvan sprak hij niet — dat meisje, dat mooije meisje had van stelen en bedrog gesproken; geen oebliekruimel had ze haar klanten te kort willen doen — neen van die turven sprak hij niet — zóó iets zou ze *zeker* bedrog noemen.

Met de meeste belangstelling had vrouw Lager de avonturen van den onverwachten oudejaarsavondgast aangehoord; een ligt rood had zich over haar gelaat verspreid, toen Willem den naam van Baarle genoemd had; maar stil was ze gebleven en zeker, zeker zou ze niets gezegd hebben, indien Klaartje niet, bij 't eindigen van Willems verhaal, gezegd had:

»Was dat ook geen Just van Baarle, moeder, waardoor vader in 't ongeluk...."

»Klaartje! spreek daar niet van," viel de moeder haar in de rede: »wij mogen daar niet van ophalen, weet gij niet meer, wat uw brave vader, weinige dagen voor zijn scheiden, ons krachtig op 't hart drukte: »Vergeef en vergeet het leed door menschen u berokkend," zeide hij immers, »denk alleen aan Gods weldadigheden, zij zijn overvloedig. Hebt uwe vijanden lief, dat leerde *Hij*, die ons door liefde zaligen wil." Zoo sprak uw vader, mijn kind, en GODE ZIJ DANK! toen ik daar straks van 't ongeval hoorde, kon ik in stilte wenschen, dat 's vaders vijand herstellen mogt."

Klaartje zag voor zich en Willem zette een paar oogen op die, schenen te zeggen: »Dat is toevallig; maar ik vat er het fijne niet van."

Hij vatte het fijne niet en hij zou het ook niet te weten komen; de lezer die eveneens gaarne den zamenhang vernam, moeten wij tot ons leedwezen teleurstellen, omdat vrouw Lager de zaak bepaald in 't vergeetboek wil hebben — zou zulks van een menigte zaken, misschien van een, die ook de geachte lezer heeft, niet even eens wenschelijk, wenschelijk zijn, indien — het vergeven is voorafgegaan?. Zegt hier of daar welligt een lezer: Heel Christelijk! maar ook een mooije manier, om van niets iets te maken — of wel van iets — niets. Een vrije auteurs vond, om onafgewerkt te laten wat men op touw zette. Een mantel der liefde over.... gebrek aan vinding.." Eilieve? tart gij ons, wij geven u twee gevallen voor een — maar reken er op, de geschiedenis van Lager met den heer van Baarle krijgt gij niet — *zijn* weduwe wil vergeven en vergeten. Zie hier:

Arbeidzaam is de timmermansknecht, hij werkt van den morgen tot den avond. Met zijn gezin heeft hij het dagelijksch brood, tevreden is hij en dankbaar.

Een vreeselijke ziekte nadert de plaats zijner inwoning; twee kinderen, twee lievelingen draagt hij ten grave; de kistjes heeft hij-zelf getimmerd, HIJ-ZELF. Neen, ze hebben den timmermansknecht niets gekost, maar *hij* moest ze timmeren. De ziekte schrijdt voort, zijn vrouw worstelt met den dood. Gode zij dank! de beenderenman verlaat zonder overwinning het strijdperk. Teleurgesteld nadert de schrikbare weder, hij grijpt den man, den vader, den kostwinner. Neen, ook deze bezwijkt niet, doch, de grimmige snoert hem aan 't leger, twee, drie maanden lang en, als hij verrijst, treden andere monsters hem tegen... daar is brood geweest, daar zijn geneesmiddelen gebruikt, daar is hulp verleend... geld? neen geld is er niet. Het *is* er niet en toch het *moet* er wezen. Ginds woont de man, die hem helpen, redden zal. Op 't huiske, — zijns vaders erfdeel, — wordt geld geschoten; op 't papier: drie honderd à zes per-

VENDUTIE

Op Donderdag den 26 Mei 1859,
voor een Pakhuis aan de groote rivier naast de factorij der *Ned. Handel-Maatschappij* **door**

JOHN PRYCE & CO.

à 4 pCt. Vendusalaris,

van een groote partij **Lijnwaden**, **Chitsen**, gebleekte en ongebleekte **Drills**, ijzeren **Ledikanten**, **Veldbedden, dubbele spiegels voor het opmaken van het haar, glas- en aardewerk, presenteerbladen, lepels en vorken, gewastdoek voor rijtuigen, imitatieleder, wagenveeren en assen, ijzerwerk, spijkers, patjols, wagenpassement**, borstelwerk, knoopen, zeep, diverse Provisien, portwijn, madeira, sherrij enz. enz., verder van diverse gereedschappen en wapenen, geschikt voor de Lampongs en Poggij Eilanden als: *Parangs, Bilioengs, Dolken, Goloks en pieken,* enz., enz.

(1648)

Op hunne Vendutie van den 26sten Mei, zullen de ondergeteekenden nog verkoopen:

Een Europeesch Rijtuig.

Fraaije Wagentuigen met pleeten beslag voor 4 en 2 paarden.

DAMESZADELS.

TWEE PSYSCHÉ'S.

Een partij

Toilet Spiegels.

(1704) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie

van Donderdag, den 26sten Mei,
zal nog verkocht worden.
Een groote partij **fijne Jaconetten**
en **Cambrics N$_{os}$. 36** en **40.**

(1706) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag, den 27sten Mei,
voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

van diverse soorten van **LIJNWADEN**, als: Longcloth, Shirtings, Damast Tafelgoed, Kaarsen in kistjes van 25 pd., Grijze en Witte Chinesche Zijde voor Heeren Jassen, Graslinnen, Meubelen, Ronde Tapijten en Alkatieven, Glaswerk, Shawls, groen verglaasde Chin. Bloempotten, Madeira op flesschen en op vaten van 10 dn., fraaije gecouleurde Schapen vellen voor Voetkleeden van Rijtuigen,

alsmede:

50 kistjes Manilla Sigaren,

Havanna model van bijzonder goede kwaliteit en

50 kistjes Manilla Sigaren
van 1857, gewoon model.

Dezelve zullen bij kleine hoeveelheden worden verkocht.

en precies ten elf ure, eene **aanzienlijke partij**

JUWEELEN, GOUD- en ZILVERWERKEN,

en een Erf bebouwd met een steenen woonhuis met pannen gedekt, staande en gelegen op de Verburgsgracht, Blok L, 17de deel, No. 6026, toebehoorende aan den boedel van wijlen *W. F. Paulus.*

(1669)

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag zal bij J. SPEET worden verkocht:
eene kleine partij

Amerikaansche Groentenzaden,

Italiaansche Stroohoeden, Fransche Jagtgeweren van *Le Page* in kistjes, en eenige **Revolver Pistolen**, alsmede **68 reaal fijn Sidney's Goud, in staven van p. m. 12 reaal,** eenige Japansche Lakwerken en Kopjes en Schotels en een partij **echt gouden Kantilje.**

(1666)

Bij J. SPEET zal Vrijdag worden verkocht:
een BENDY en TUIG, 20 kistjes beste GEMBER, en een partij pas aangebragte PROVISIEN in blik, als: ZALM, OESTERS, enz.

(1705)

VENDUTIE

op Donderdag den 26sten Mei 1859,
ten huize van wijlen den HoogEdel Gestrengen Heer
P. J. B. DE PEREZ op Kramat,
door

Gebrs ROSELJE & Co.,

van de op de Vendutie van 9 Mei jl. onverkochte Goederen, bestaande uit al het Meubilair, Spiegels, Schilderijen, Pendules, Zilver-, Pleet-, Porcelein-, Kristal- en glas-werk.

(1684)

Vrijdag den 27sten Mei 1859,
zal de Ondergeteekende voor Rekening van de belanghebbenden publiek aan de meestbiedende verkoopen:

2	***brillanten Giwangs***	weg. ruim	6	kt.
2	» »	»	8	»
1	» ***Ring***	» circa	6	»
1	stel ***brillanten kabaaij Knoopen*** van **18** stuks,	weg. circa	20	kt.
187	losse ***Diamanten***	weg. ruim	7	»
22	» ***Brillanten***	» »	27	»
1	ongezette ***Smaragd***	» »	25	»
1	» »	» »	26$^1/_2$	»

(1670) J. SPEET.

VENDUTIE

op Vrijdag den 27sten Mei, voor de woning van den heer PADDINGEE,
op Passer-Senin
door

Gebrs. VEIT.

Van een Billard Tafel met toebehooren, een Kroonlamp met 4 armen, Lampen, Stolpen, Spiegels, Tafels, een partij fraai Speelgoed, waaronder een assortiment Poppen, kinder Koussen en Hoedjes, gemaakte Hemden, Gom-Elastieke overschoenen, een mahonyhouten psyché, Bendie, Paarden, enz., enz.

(1657)

VENDUTIE

op Maandag, den 30 Mei aanstaande, voor het woonhuis van den WelEd. Gestrengen Heer H. J. C. HOOGEVEEN, op het Koningsplein, hoek van Gang Boentoe,

door CASSALETTE en Co.,

van een fraai en hardloopend span schimmel **Wagenpaarden**, een slechts weinig gebruikte **Mylord**, pleeten en koperen **Wagentuigen**, enz., enz,

en

eenen zoo goed als nieuwen **Inboedel.**

Daags te voren te bezigtigen. (1693)

VENDUTIE

Maandag 30 Mei 1859,
à 4 pCt. Vendusalaris.
Voor het commissiehuis van

Van Slooten, Morgan en Co.,

van diverse lijnwaden, ongebleekte Katoenen, Moltondekens, 470 Flesschen Kaijoepoetie-Olie, 40 picols Rood Koper, afkomstig van het gesloopte Ned. schip *Amboina* en ten 11 uren precies van de ondervolgende vastigheden, als:

1 Erf. bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt gelegen in de Buiten **Nieuwpoortstraat**, verponding No 291.

1 dito dito gelegen op **Kampong Opak**, verponding No 5319.

1 dito dito gelegen op **Pakodjan**, verponding No 7802.

1 dito dito gelegen op **Kampong Bandan**, verponding No. 5139.

(1703)

Op Vendutie van 30 Mei

voor het woonhuis van den WelEd. Gestr. Heer H. J. C. HOOGEVEEN zal alsnog worden verkocht:

1 Handwagen met twee span Paarden en Tuig.

(1694)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 31sten Mei 1859,
voor het pakhuis van de firma de WEERDT RUIJL en Co. in likwidatie,
door **GEBR. ROSELJE & CO.**

van diverse pakhuisgoederen bestaande uit: ***Stellingen, Kasten, Lessenaars, Persen, Brandkast, Weegschalen, Balken,*** enz, Wijders een perfecte ***Engelsche Reiswagen***, en één aandeel in het ***Bataviasche Praauwveer.***

(1685)

VENDUTIE

op Woensdag, den 1sten Junij 1859,
voor het sterfhuis van wijlen den Heer

J. A. THOMAS,

op ***Kampong Miskien,***

van deszelfs MEUBILAIR, Zilveren Lepels en Vorken, Bendie, Wagen en Paarden, Bloemen in potten.

(1701)

Op de Vendutie

van den 1sten Junij zal alsmede worden verkocht:

EEN PAAR DIAMANTEN OORBELLEN weg. IEDER 3 KARAAT, DITO KNOOPEN

en

Melkgevende koeijen

(1702)

Vendutie te Bandong,

op Woensdag den 8 Junij,
wegens vertrek,

VAN EENEN GEHEEL NIEUWEN EN ZINDELIJKEN

INBOEDEL,

BESTAANDE UIT:

STOELEN, TAFELS, KASTEN, houten en ijzeren LEDIKANTEN compleet, SCHILDERIJEN, STOLPEN, HANGLAMPEN, KEUKEN- en JAGTGEREEDSCHAPPEN, een compleet TAFELSERVIES, GLASWERK, Japansch LAKWERK, SCHOENEN, KLEEDEREN, PAARDEN, TUIGEN; benevens eene nieuwe **Engelsche Bendie op vier Veeren,** enz.

(1651)

Groote en Kleine

CRINOLINES

tot billijke prijzen.
Bij

(1675) GEBRS. VEIT.

AMERIKAANSCHE

IJzeren Ketting-Pompen,

met de daarbij behoorende *Pijpen* compleet.

Deze **Pompen** zijn om op een Put of wel te plaatsen en door het eenvoudig draaijen van een in de **Pomp** bevestigd wiel, kan men met aanwending van zeer weinig. kracht een volume water van 5 centr. aanhoudend naar boven werken.

Te bekomen bij

(1668) J. SPEET.

---

cent; in handen: twee honderd. Alles wordt afbetaald; er wordt weder geleefd, echter — de eertijds zoo krachtige handen zijn verslapt, de sterke werkman kan niet meer;... hij kwijnt.... hij schaamt zich onderstand te vragen.... hij houdt zich aan God vast, maar God oordeelt de beproeving noodzakelijk ten voorbeeld van anderen. — Zijn huiske behoort hem niet meer... de verschuldigde penningen ten honderd? De helper wordt de beul, de verdrukker; 't vaderlijk erfdeel verkocht... —

Een tweede:

Bemind door zijn patroon is de eerste boekhouder van het groote handelshuis. Altijd ijverig en prompt, geniet hij sinds jaren het volste vertrouwen. Des avonds, na hoofdbrekenden arbeid, verpoost hij zich in de armen van zijn huisgezin en dankt met de zijnen voor het bescheiden deel.

Telken jare schenkt de gade haar echtvriend een pand hunner liefde. Hoe verrukte hem dat eerste, dat tweede, dat derde.... dat vierde... dat... neen, de blijdschap wordt stiller, de zorgen zijn knellend, hij verpoost zich niet meer des avonds — hij schrijft; hij blokt, ja — des nachts, somwijlen tot vroeg in den morgen.

Daar is een vriend, — een beste vriend, hij is tweede boekhouder op het kantoor. Bij den patroon spreekt hij dikwerf ten behoeve van zijn vriend; hij heeft het zoo sober, zoo armoedig. — Die goede vriend! Zijn belangstelling wordt geprezen. — De behoeftige bekomt nu en dan een tegemoetkoming. Ontzettende bevinding; de kas is bestolen. Wie kan de dader zijn? De eerste boekhouder heeft vijf dagen verlof bekomen; zijn vader, in de provincie woonachtig, is gestorven, dien moest hij mede ten grave brengen.

De goede vriend — hij is bitter verslagen, neen, zijn arme vriend kan niet schuldig zijn, en toch blijkt uit een briefje in diens lade gevonden, dat.... — en de reeds gewekte vermoedens klimmen tot zekerheid; men herinnert zich het een, en bedenkt zich het ander; de arme is de schuldige!

Hij keert; het bloed jaagt hem met geweld naar 't bleeke aangezigt bij de vreeselijke mare: »gij zijt een dief!" Hij is te zeer onthutst, om de valsche vermoedens te weerleggen en... helaas! de kerker wordt zijn deel; de bittere miskenning, de felle smart over het lot der zijnen knaagt in den somberen kerker aan zijne door al te ingespannen arbeid reeds verslapte krachten. Zijn vertrouwen blijft hij op den regtvaardigen God stellen. Gode zij dank! het uur der verlossing slaat. De goede vriend, op schaamtelooze ontvreemding betrapt, wordt gedwongen ook vroegeren diefstal te belijden. In eere hersteld, keert de ongelukkige tot de zijnen terug — doch — de lach keert maar flaauw op zijne kaken weder; langzaam sloopt hem de tering. Hij beveelt den zijnen voor zijn vijand te bidden en — sterft.

Lezer! zijt gij voldaan? »Alledaagsch" zegt gij. Wij zeggen alweder: »helaas!"

Heerlijk! overheerlijk smaakte vrouw Lager's gebak en — toen ze allen voldaan waren — althans ze hadden voldoende, toen ving de viering van den oudejaarsavond aan. Ze gingen allen bij het vuur zitten. Vrouw Lager in een ouden leunstoel, de kinderen om haar henen.

Willem vraagde ook, of hij nog blijven mogt, want hij vond daar in die kamer zoo iets aardigs — vooral een gezigtje, dat er vrij wat liever uitzag, dan de vier dubbele vrouwen uit het kaartspel. Wat de weduwe bij zich- zelve dacht, toen zij »van harte gaarne" antwoordde, weten wij niet; maar wel weten wij, dat zij haar kroost van "jongs af aan geleerd had, Wien het bovenal moest liefhebben en dankbaar zijn; wel zagen wij, dat ze driemalen de wenkbraauwen had gefronst, toen zij den vreemden jongen, dien ze lief had, dewijl hij haar kind een dienst had bewezen, den naam des Wijzen en alleen Goeden onnadenkend had hooren misbruiken. Dien Heilige kende hij niet en ja, ze zeide: »van harte gaarne."

En vrouw Lager nam het vijfjarige, blonde krullekopje bij de hand, en haar vriendelijk in de blaauwe oogjes ziende, zeide zij zacht:

MAATSCHAPPIJ
VAN
TOONKUNST.

Musikale Oefening met **Groot-Orchest** en **Mannen-Kooren**, op Woensdag den 25sten Mei 1859, des avonds ten 8 ure, in de Societeit *de Harmonie.*

Namens de Directie:
(1656) WAANDERS, *Directeur.*

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

ROUW LOGE

In den 1en Graad,

ter herinnering aan Br.: H. K. Keller.

Op *Donderdag*, den 26sten *Mei* 1859, des avonds ten 8 ure.

De Secretaris der Loge,
(1686) G. P. J. OCKERSE.

Logement te Poerweredjo.

De Ondergeteekende heeft de eer bekend te maken, dat zij alhier op **1 Mei** een Logement geopend heeft, en beveelt zich beleefdelijk in de gunst van het geachte publiek aan, belovende alles tot gerief der reizigers te zullen aanwenden zoowel wat zindelijkheid, bediening, als goede tafel aangaat.

J. M. A. KALDEN,
geb. *Hennebert.*

POERWEREDJO,
17 Mei 1859. (1696)

Weer te bekomen bij den ondergeteekende:

LEKKERE ENG. KAAS IN BLIK,

fijne witte Suiker

in mandjes van 40 ponden.

(1663) J. BROWN.

L. KUIJK,
Passementwerker,

(1674) *Passer Baroe.*

Met een der laatst aangekomene schepen heeft de ondergeteekende in *Commissie ontvangen:*

TWEE

MAGNIFIQUE RIJTUIGEN,

zijnde

Landau's voor 4 personen.

Hoogst Solide en Elegant bewerkt en bekleed met Groene en Bruine Zijde, ieder Rijtuig is verzeld van een prachtig,

STEL PLEETE TUIGEN VOOR 4 PAARDEN,

met ***Onderkussens,*** fraaije ***Leidsels, Dissel, Riemen,*** alles compleet.

Dezelve zijn vervaardigd in de in Holland gerenommeerde **fabriek** van ***J. S. Lehmann,*** te Rotterdam.

alsmede:

EEN PRACHTIGE COUPE CLARENCE,

voor 4 personen, aller keurigst met witte Zijde bekleed, en van voren met zwaar Spiegel glas, vervaardigd te ***Brussel.***

(1667) J. SPEET.

Chinesche Vloermatten,

van

diverse dimensiën en Kleuren.

bij

(1662) JOHN PRYCE EN Co.

De Ondergeteekende heeft weder in Commissie Ontvangen:

een factuur fraaije

IJZEREN LEDIKANTEN,

voor **1** en **2** personen, als ook

KINDER LEDIKANTEN EN WIEGEN,

alles met zorg bewerkt, Blaauw Verlakt met Vergulde Versierselen, tegen uiterst lage prijzen à contant,

J. SPEET.

NB. De Kinder Ledikanten zijn even als het vorig factuur met een Elegant bewerkt ijzer Hekwerk omgeven, ten einde het vallen te voorkomen. (1665)

De Ondergeteekenden hebben de eer aan het publiek bekend te maken, dat zij onlangs uit **ITALIE** zijn aangekomen met een compleet assortiment

BEELDEN,

ORNAMENTEN voor Salons en Tuinen,

VAZEN, FRUITSTUKKEN, etc.,

alles van ***Marmer, Albast, Mozaique*** van 1e. kwaliteit en vervaardigd door de grootste kunstenaars van Italie.

Door hun Magazijn te bezoeken zal men zich kunnen overtuigen, dat de door hen medgebragte voorwerpen, vooral die van **Albast,** echt zijn, en van geenerlei compositie, en dat de bewerking die van eerste meesters is.

Het Magazijn zal den **30**sten **Mei** worden geopend op ***Noordwijk*** tegenover de ***Sluisbrug.***

GABRIELLO DEL COLOMBO.
(1664) PIETRO SPINELLI.

S. E. DE LOOPER, BRANDT.

Hoek Secretarielaan en Rijswijk.

Kost en Inwoning

tegen

Billijke Prijzen. (1654)

AAN HET

INSTITUUT OP MOLENVLIET

vraagt men eenen ***SECONDANT*** (liefst boven de 30 jaren), die de noodige bekwaamheid, doch vooral lust heeft, om den niet zeer gemakkelijken arbeid, die men aan eene school van circa **90** leerlingen, waaronder een **30**tal kostleerlingen, verwachten kan, met de zes aldaar arbeidende personen te deelen.

Behalve redelijk salaris en eene liefderijke behandeling, kan men goede vooruitzigten verwachten.

(1682) L. BRAS.

In eene **Toko-zaak** wordt ten spoedigste gevraagd iemand van onbesproken gedrag en die tevens de geschiktheid bezit tot het bijhouden van boeken. Salaris naar bekwaamheden.

Adres Lt. K.

(1690) LANGE en Co.

Iemand eenige geschiktheid bezittende tot het bijhouden van **schrijfwerk,** en het opzicht over eenige werkzaamheden, kan dadelijk geplaatst worden.

Salaris naar bekwaamheden.

Men gelieve zich te adresseren onder de letter T. B. bij de Heeren *Lange en Co.* (1678)

Een jong mensch gedurende vers heidene jaren als **Boekhouder** in eene **Handelszaak** werkzaam geweest zijnde, en niet onbekend met de vier moderne talen, zag zich gaarne ten spoedigste op een Handels-kantoor of Landelijke onderneming geplaatst

Adres onder Lt. T. aan den Heer *van Dorp* te Samarang. (1652)

EENE JUFVROUW uit de fatsoendelijke klasse, van de P. G., oud 21 jaren, **Muzijk** kennende, zag zich gaarne geplaatst **als Jufvrouw van Gezelschap,** tevens het toezicht te houden over twee à drie jonge kinderen, het zal haar hetzelfde zijn hier of buiten *Batavia* geplaatst te worden, op eene fatsoendelijke behandeling zal meer gelet worden, dan een groot *Salaris.*

Adres bureau *Java-Bode.* (1677)

Eene dame van middelbaren leeftijd zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst als **Gouvernante** of **Secondante;** zij is geexamineerd behalve in de vakken van het lager onderwijs in de **fransche, engelsche** en **hoogduitsche talen.**

Adres onder letter A. Z. bij de boekhandelaren *G. Kolff en Co.* (1695)

VERLOREN

op ll. Maandag avond, gaande van Weltevreden naar de Comedie, ***een' gouden Broche,*** wie dezelve terug brengt aan den kastelein der Societeit Concordia kan op eene belooning rekenen. (1700)

LET WEL!

Ad. ***f* 9000.** te Koop of ad. ***f* 90.**— 's maands te huur:

EEN GEHEEL STEENEN HUIS

met dito Stalling en Bijgebouwen, veel ruimte bevattende en op eenen aangenamen stand gelegen.

Adres:

(1683) LANGE & Co.

TE HUUR een **Huis** in de ***Heerendrechtslaan,*** te bevragen bij

(1640) Mr. H. KLEIN.

DOOR DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

worden alle *huidziekten* genezen, hoe verouderd die ook mogen zijn. GERRIT JAN DE VRIES, te *Batavia,* leed langen tijd aan huidziekte; zijn aangezigt, armen en beenen waren met puisten bedekt, voortspruitende uit scheurbuikziekte; alle door hem aangewende middelen waren vruchteloos. Eindelijk gebruikte hij de zalf en pillen van Holloway, welke spoedig eene verbetering in zijnen toestand veroorzaakte, en hem vervolgens in weinig weken tijds geheel herstelde. Door deze zalf worden genezen van twintig jaren oud.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te	Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
»	Banjoemaas	» M. S. Cheriman.
»	Poerworedjo	» F. Neumann.
»	Djocjocarta	» Buijn & Co.
»	Soeracarta	» W. Veldman.
»	Salatiga	» F. Kruthoffer.
»	Tagal	» Wed. Dort.
»	Cheribon	» W. Galistan.
»	Cheribon	» M. Blok,
»	Samarang	» H. L. de Lyon, de Groot, Kolff, & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (1553)

Bij acte, heden voor mij Notaris gepasseerd, tusschen de Heeren ***Benjamin Josua Leon*** en ***Moritz Anton Reiss*** te Batavia, is eene vennootschap aangegaan tot het drijven van handel in alle zaken, onder de firma ***« B. J. Leon en Reiss »;*** hebbende beiden voor dezelve de teekening.

De vennootschap is gevestigd te Batavia, wordt gerekend te zijn ingegaan den 1sten Januarij 1859, en loopt voor onbepaalden tijd voort.

BATAVIA, D. BODDE.
17 *Mei* 1859. (1647)

»Neeltje, zeg, waarom heeft moeder oubliën gebakken?"

»Omdat het oudejaarsavond is, moeder."

»Oudejaarsavond.... wat wil dat zeggen?"

»Wel, de laatste avond van het jaar, moeder."

»Weet gij nog Carel," vraagde vrouw Lager, haar tienjarig zoontje aansprekende, »weet gij nog, wat moeder u leerde bidden, toen het de laatste maal oudejaarsavond was?"

Het jongske keek eenige oogenblikken in 't vuur — hij viel wat verlegen — maar eindelijk antwoordde hij zacht:

»Lieve God! bewaar ons allen,
Geef ons ied'ren dag ons brood;
Spaar ons nog voor ziekte en lijden,
En bewaar ons voor den dood.
Als het jaar dan weêr voorbij is,
Zullen wij met moeder zaam,
U voor Uwe goedheid danken
En weêr prijzen Uwen naam.

»Best zoo, mijn jongen," hernam de moeder, »en zeg mij, wat moeten wij nu doen, daar het jaar weêr voorbij is....?"

Carel antwoordde niet, maar de twaalfjarige Paul — 't evenbeeld des vroeg gestorven vaders — riep met vuur:

»God danken! moederlief, want Hij heeft u ieder keer, als gij hoofdpijn hadt, weer beter gemaakt, en Carel den voet weer sterk doen worden, toen hij dien met haasjeover verstuikt had. Hij heeft mij een mooijen prijs op school doen behalen, want toen hebt gij gezegd: »God zij gedankt! mijn jongen," en Klaartje is nog dezen avond door God bewaard. Niet waar, Klaar, je had in dien gang je beenen wel kunnen breken?"

»Wel zeker," antwoordde het meisje, en voegde er haastig bij: »Wat zou dat akelig geweest zijn."

»Ja, lieve kinderen! allen zijn wij bewaard gebleven, en al hebben wij iederen dag den goeden Hemelvader gedankt, wij moeten het te zamen van dezen avond nogmaals hartelijk doen, hartelijk voor al het goede en zelfs voor dat wat ons leed veroorzaakte en — ze nam toen een boek, de moeder, en ze las, hetgeen wel niet al de kinderen geheel verstaan zouden, doch waar ze evenwel aandachtig naar luisterden.

En zij las; zij las, de moeder, van de liefde des Grooten en magtigen Scheppers, van de liefde des Eeuwigen, die allen — alles — zelfs den kleinsten worm geschapen heeft; van het oog des Almagtigen, dat alles ziet, het goede en het kwade; zij las, de moeder, van den grooten God, die lief heeft wie Hem gehoorzaam zijn en het goede doen, en die een afkeer heeft van slechten, die zondigen tegen Zijn wil, die bedrog plegen en Hem niet dankbaar zijn voor al het goede, dat hun iederen dag wordt geschonken. Zij las, de moeder, en 't was een aandoenlijk gezigt, aandoenlijk voor hem, wiens harte niet koud en verdorven is. Neen, die weduwe is geen bekrompen femelaarster; haar leven is een biddend werken, een dankend genieten. Het zijn geen bleekneuzige melktheologantjes, die aardige kinderen, neen, ze leerden al vroeg het goede werken uit liefde tot God, en alles aan den eeuwigen Vader dank te weten.

(Wordt vervolgd.)

De Heer **Mr. THEODORUS SCHUURMAN, Johzn.** heeft onze ***generale volmagt.***

HAAGER & SCHUURMAN.

BATAVIA, 9 Mei 1859. (1659)

OOST INDISCHE
ZEE EN BRAND ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Directeuren hebben de eer ter kennis van heeren Deelhebbers te brengen, dat de Balans over het jaar 1858, ten kantore der Maatschappij van af heden ter visie zal liggen, gedurende ***Veertien dagen,*** alsmede dat de uitdeeling op de **Algemeene Vergadering** van Deelhebbers te Amsterdam, is bepaald op ***ƒ 175.—*** per aandeel, zullende de betaling daarvan geschieden dagelijks van **10** tot **2 ure.**

De Directeuren Voornoemd,

BATAVIA, 21 Mei 1859. G. SUERMONDT.

(1658) A. R. J. CRAMERUS.

OOSTENRIJKSCHE LLOYDS
Stoomboot-Vereeniging.
Overland-Route via Triëst.

De **Oostenrijksche Lloyds Mail-stoom-pakketten** vertrekken van Alexandrië, regtstreeks naar Triëst dadelijk na aankomst der Mail en passagiers van Suez te Alexandrië.

Voor de direkte overtogt worden vijf dagen besteed en te Triëst gekomen, erlangen de passagiers vrijen omgang, mits het schip eene gezondheids pas hebbe.

Passages van Alexandrië naar Triëst.

1ste klasse £ 16.—. 2de klasse £ 11.—. 3de klasse op dek £ 7.—, kinderen onder de 10 jaren betalen half, onder de 2, vrij, voeding en wijnen inbegrepen.

De kosten van vervoer van Triëst naar Londen voor een' passagier eerste klasse, is ongeveer:

via Weenen, Dresden, Keulen en Ostende £ 12.-13
via Italië, Zwitserland en Boulogne » 9.- 3.
en voor een' passagier 2de klasse:
via Weenen, Dresden, Keulen en Ostende » 9.- »
via Italie, Zwitserland en Boulogne » 7.- 5.

Nadere berigten omtrent de continentale route zijn bij aankomst te Suez, Alexandrië en Triëst verkrijgbaar aan het bureau der Oostenrijksche Lloyds, waar alle informatie en assistentie zullen gegeven worden.

Paspoorten worden te Alexandrië niet bepaald gevorderd, en te Triëst wordt door de policie en de officieren der Douane, alles zooveel mogelijk gemakkelijk gemaakt.

Al de zware Bagage, welke men op de Overland-reis niet noodig heeft, kan den Oostenrijkschen Lloyds-Agent te Alexandrië, ter verzending naar Southampton worden dafgegeven. (1689)

Austrian Lloyds Steam Navigation Company
Overland Route via Trieste.

The **Austrian Lloyds Mail Steam Packets** leave Alexandria direct for Trieste immediately after the arrival of the Mails & Passengers from Suez at Alexandria.

The direct passage occupies 5 days, and on reaching Trieste Passengers receive free pratique, provided the vessel has a clean bill of health.

Fares from Alexandria to Trieste

1.st Class £ 16. — 2.nd Class £ 11. — 3.rd Class on deck £ 7.

Children under 10 years half fare; under 2 free.

Provisions and wines included.

The probable cost of passage from Trieste to London for a first Class passenger is:

via Vienna, Dresden, Cologne & Ostende £ 12.15/—
via Italy, Switzerland & Boulogne . . » 9. 5/—
and for second Class passenger:
via Vienna, Dresden, Cologne & Ostende £ 9.—
via Italy, Switzerland & Boulogne . . » 7. 5/—

For further particulars respecting the continental route, apply on arrival at Suez, Alexandria & at Trieste, at the Austrian Lloyds Office, where every information and assistance will be given.

Passports are not particularly required at Alexandria, and every facility is offered at Trieste by the Police and Customhouse Officers. — All te heavy Baggage not required for the Overland Route may be delivered to the Austrian Lloyds Agent at Alexandria for Shipment to Southampton.

November 1858. (1223)

Boek- en Papierhandel van H. M. van Dorp, te Batavia.

Ontvangen de beroemde:

Alexandre's Plume Cimentée,

in 4 soorten **à ƒ 5.—** per Gros.

Fraaije zeer volledige Heeren- en Dames

NECESSAIRES.

Schrijfcassetten van **Marocco-** en **Palijssanderhout.**

Paarlemoeren en **Ivooren Pennehouders.**

GUYOT ENCRE VIOLETTE à COPIER

(1549)

TEEKEN-ALBUMS
in marocco en fluweel,

rijk verguld, ontvangen bij den boekhandelaar H. M. van Dorp te Batavia.

(1642)

Boekhandel van H. M. van Dorp
te Batavia.

Zschokke. Uw Huisboek, vertaald door DE MAN ***ƒ 3,—.***

Ehrenberg. Godsdienstig Huisboek voor vrouwen uit den beschaafden stand ***ƒ 6,—.***

Zaalberg. De biddende Jezus. Beschouwing van den Zoon in zijne gemeenschapsoefening met den Vader ***ƒ 6,—.***

Channing. Christelijke redevoeringen ***ƒ 3,—.***

Van Berkum. Avondmaalsroeping en Avondmaalszegen ***ƒ 4,—.*** (1584)

VOOR BEMINNAARS VAN FANTAISEREN
beveelt de

SERAPHINE-HARMONICA

door hare fraaije toonen zich bijzonder aan.

Dit sierlijk bewerkt Muzijkinstrument à ***ƒ 100,—*** te bekomen bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP te Batavia. (1619)

Boekhandel van H. M. van Dorp, te Batavia.

ONS VOLK,

in zijne historie romantisch geschilderd, door W. J. HOFDIJK en M. P. ROSMADE. 1e *Serie.*

DE HEIDEN- PRIESTER VAN HERAGO.

prijs ƒ 5.— (1641)

VERSLAG
van het beheer en den staat der Nederlandsche Bezittingen en Koloniën in
OOST- EN WEST-INDIE
EN
TER KUST VAN GUINEA,

1849 tot en met 1854, 6 dln. . . . . ***ƒ 42,—***

te bekomen bij H. M. VAN DORP, boekhandelaar te Batavia. (1691)

238ste Nederlandsche
STAATS-LOTERIJ,

waarin *alhier* getrokken is de HOOGSTE PRIJS der 3e klasse, zijnde

ƒ 25,000,-

op No. 15347.

Voor deze Loterij zijn nog ***Heele, Halve, Vijfde*** en ***Tiende*** gedeelten te bekomen, à ***ƒ 100,—, ƒ 50,—, ƒ 20.—*** en ***ƒ 10.—*** ten kantore van den boekhandelaar H. M. VAN DORP te Batavia.

(1644)

OVERZIGT
VAN
HANDEL EN SCHEEPVAART,
VAN AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

In dit Overzigt worden opgenomen:

alle berigten betreffende

de handel en Scheepvaart van Amsterdam en Rotterdam

die voor de Handelaren in **Nederlandsch-Indië, China, Japan, Australië, de Kaap de Goede Hoop, Engelsch-Indië,** belangrijk kunnen geacht worden. Het verschijnt geregeld daags vóór het vertrek der Mail uit Nederland.

De Inteekening is geopend bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, te Batavia. (1643)

NEDERLANDSCHE STAATS–LOTERIJ

Loten voor de aanstaande 239 Loterij zijn te bevragen:

te Batavia bij G. KOLFF & Co.
» Samarang bij de GROOT, KOLFF & Co.

1 Heel Lot . . . . . . **ƒ 100.—**
1 Half » . . . . . . » **50.—**
1 Vijfde » . . . . . . » **20.—**

De trekking vangt aan in Julij aanstaande. (1680)

L. F. Geerling's
NEDERLANDSCHE BRIEFSTELLER,

inhoudende: **Brieven** en **Opstellen** over alle **onderwerpen,** die in het Maatschappelijk leven met mogelijkheid kunnen voorkomen, benevens **voorschriften** bij **Geboorten, Huwelijk en Overlijden, Contracten** van onderscheiden aard, **Formulieren,** enz., enz.

Van dit waarlijk voor een' ieder onmisbare werkje zijn reeds eenige honderde Exemplaren door ons in Indië geplaatst.

Prijs ***ƒ 4,—.*** Franco per post ***ƒ 5,—***

Te BATAVIA bij G. KOLFF EN CO.
» SAMARANG » DE GROOT, KOLFF EN Co.

(1615)

J. C. Hausmann, binnen kort naar Europa vertrekkende, verzoekt zijne **Debiteuren** hunne schuld ten spoedigsten aan te zuiveren. (1655)

Debiteuren en Crediteuren van wijlen ***Sech Mohamad bin Oemar Sewet,*** in leven Luitenant de Arabieren te Cheribon, worden verzocht binnen een maand betalingen of aangiften te doen, aan

de testamentaire executeuren,

SECH AWOOD BIN SALIM SEWET.
SECH ACHMAD SALIM MEGAT.
SECH OEMAR BASAREFAN.
SECH SALIM GOSAN.
SECH MOHAMAD HADAT.

CHERIBON, 18 Mei 1859. (165[illegible])

Debiteuren in den boedel van wijlen den Chinees Oëij Makauw, die niet aangeschreven mogten zijn namens een der ondergeteekenden tot verdere aanzuivering van hun debet, worden dringend verzocht binnen ééne maand na heden betaling te doen bij

De testamentaire Executeuren

THE THIAUWKIE.
LIE TJOEHOK.
(1638) TAN TIANGHONG.

Het Stoomschip
KONINGIN DER NEDERLANDEN
kapt. E. LEWIS,

vertrekt

Dingsdag 24 dezer, naar

SAMARANG & SOERABAIJA.

De Directeuren

(1672) MACLAINE, WATSON & Co.

STOOMBOOTDIENST
naar
Samarang & Soerabaija

Naar bovengenoemde plaatsen zal gelegenheid bestaan

op den 30 dezer.

Informatiën bij

(1687) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOT OENARANG.

Het vertrek dezer boot gedurende deze en de volgende maand is thans geregeld als volgt:

van SAMARANG naar BATAVIA,
31 Mei, 9, 19 en 30 Junij.
van BATAVIA naar SAMARANG,
26 Mei, 5, 15 en 26 Junij.

des morgens ten 8 ure precies.

Nadere informatiën te bekomen bij

de Agenten,

(1688) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

BATAVIA.

Ll. Zaturdagavond heeft de kolonel der artillerie *C. G. van Dentzsch*, zich aan boord begeven van het nederlandsche barkschip Broedertrouw, kapt. G. Rotgans, bestemd naar Nederland.

Aan de werf bevonden zich een menigte officieren van alle rangen en wapens, om den algemeen geachten kolonel, die met een tweejarig verlof naar Nederland vertrekt, vaarwel te zeggen. Moge de zwaarbeproefde grijsaard, na een voorspoedigen overtogt, gezond den vaderlandschen bodem betreden!

— De vorige week hebben hier op Passar Baroe onordelijkheden plaats gehad. Twee of drie avonden achtereen is een huis aldaar met steenen gebombardeerd. De policie werd er bijgeroepen en omsingelde de aangevallen woning, maar — zoo groot was de stoutheid der boosdoeners — toch ging het steenen werpen voort. Toen heeft men verscheidene arrestatien in 't werk gesteld, en daarna was de rust hersteld. Onder de geworpen steenen waren heete. Wat de oorzaak dezer balddadigheden is, weet men niet.

— Bij de overname van de berigten uit de Javasche Courant, betreffende de gebeurtenissen op Borneo, voegen wij de volgende vragen, die de meeste onzer lezers, zoo niet alle, met ons zullen doen.

1. Waarom wordt niet dadelijk na ontvangst der tijding, deze in de Javasche Courant medegedeeld?

2. Met het oog op de *magere* berigten der Jav. Cour., betreffende deze en andere gebeurtenissen, vragen wij: Waarom wordt er geen omstandig verhaal van het gebeurde gegeven? De particuliere bladen leveren spoediger en vollediger tijdingen.

3. Waarom bepaalt de Jav. Cour. zich alleen tot een dorre opsomming van feiten, zonder over de oorzaken — of zoo men die nog niet zeker weet, over de waarschijnlijkste gissingen daaromtrent — iets te spreken?

4. Wat is er waar van de hier rondloopende geruchten omtrent *onverstandige proselietenmakerij* van de zendelingen en het daardoor opgewekte fanatisme bij den Mahomedaan?

5. Is er zoo weinig publiciteit in Indië geoorloofd, dat wij doorgaans bij ernstige voorvallen, de uitvoerige en veelal juiste beschouwingen, na verloop van eenige maanden, in Nederlandsche dagbladen of tijdschriften moeten lezen?

Deze vragen bevelen wij allen ter overweging aan en zouden ze gaarne beantwoord zien.

In ons nummer van 21 dezer, deelden wij mede eenige, op den 17den te voren per telegraaf van Soerabaija ontvangen, tijdingen, omtrent den stand van zaken in het rijk van Bandjermassing.

Wij kunnen thans meer volledig den loop der gebeurtenissen aldaar berigten.

In het laatst der maand Januarij jl., werd uit de Wester-Afdeeling van Borneo aan Z. E. den Gouverneur-Generaal berigt, dat, in de omstreken van Sintang, eene oproeping had plaats gevonden van alle daar aanwezige Bandjarezen, omdat te Bandjermassing een opstand was uitgebroken.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag, 25 Mei 1859, No. 42.

Onmiddelijk werd Zr. Ms. stoomschip Ardjoeno naar Bandjermassing gezonden, om inlichtingen in te winnen nopens deze geruchten. Dit stoomschip kwam in de eerste dagen van Februarij terug met het berigt van den Resident der Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo, dat, zoowel ter hoofdplaats als te Martapoera en, zoo ver bekend, ook elders in de residentie, de volmaaktste rust werd genoten.

Terwijl er aldus geen reden tot buitengewone bezorgdheid scheen te bestaan, werd, op den 20sten April jl., per telegraaf van Soerabaija, het berigt ontvangen, dat Bandjermassing met een algemeenen opstand bedreigd en dat de resident dringend verzocht werd, om eene compagnie infanterie en twee oorlogschepen tot hulp aftezenden.

Denzelfden dag (20 April) werd Z. M. stoomschip Ardjoeno van Batavia naar Samarang gezonden, om den kolonel A. J. Andresen, naar Bandjermassing overtevoeren. Met diezelfde gelegenheid vertrok derwaarts eene compagnie infanterie. De Kolonel had in last, om te Bandjermassing te onderzoeken, wat er van bovenbedoeld berigt was, het bestuur overtenemen, en inmiddels, naar mate van omstandigheden, de noodige maatragelen te nemen of voortestellen, welke hij tot handhaving en zoo noodig tot herstel der rust mogt vereischt achten.

De eerste berigten van dien hoofdofficier, medegedeeld in ons nummer van 21 dezer uitgegeven den 20sten dezer), werden ontvangen per telegraaf van Soerabaija op den 17den te voren, waarop onmiddelijk Z. M. stoomschip Celebes ter versterking naar Bandjermassing is gezonden. Eerst tegen den middag van dienzelfden dag (20 dezer), werden de per Ardjoeno verzonden meer uitvoerige rapporten van den kolonel A. J. Andresen ontvangen en daaraan ontleenen wij thans het volgende:

Den 29sten April te Bandjermassing aangekomen, heeft de kolonel op den volgenden dag het bestuur der residentie in handen genomen.

Toen nog verkeerde men te Bandjermassing in onwetendheid nopens het broeijende onweder, dat weldra moest uitbarsten.

Op den 30sten April ontving de resident een brief van den rijksbestierder, waarin van een aanval op het etablissement Pengaron werd gesproken, en den volgenden dag bevestigde het zich, dat, op den 28sten April, die aanval had plaats gehad en dat een kweekeling van dat etablissement, genaamd Andreas Jacob, die gezonden was, om van den aanval berigt naar Bandjermassing over te brengen, tusschen Pengaron en Martapoera was vermoord.

De opstandelingen waren te Pengaron met verlies afgeslagen.

Hierop volgden de berigten, dat op den 1sten Mei het particuliere mijnontginnings- établissement te Kalangan was afgeloopen en dat al de Europeanen, behalve twee vrouwen en eenige kinderen, die men gered had, waren omgebragt; — dat de posthouder te Tabenio hetzelfde lot had gedeeld, en dat in Dajak-landen ook de zendelingen Rott, Wiegand en Kind met vrouwen en kinderen waren vermoord. Later is nog gebleken, dat ook de zendeling Hoffmeister en zijne vrouw waren omgebragt.

Door den kolonel Andresen is geene nominatieve opgaaf gedaan van de slagtoffers van Kalangan, omdat daaromtrent nog geene zekerheid bestond. De kolonel acht het evenwel meer dan waarschijnlijk, dat van het mannelijke personeel der onderneming niemand is ontkomen. Men heeft zich daar altijd geheel veilig geacht.

De kolonel Andresen heeft maatregelen genomen, om 's Gouvernements posten te beveiligen, totdat versterking van Java zal zijn gekomen. Intusschen is een sterk detachement van Z. M. stoomschip Ardjoeno te Bandjermassing achtergebleven, en vertrekken de stoomschepen Ardjoeno, Montrado en Boni naar Samarang, om van daar het 9de bataillon infanterie met artillerie en sappeurs naar Bandjermassing overtebrengen.

De Boni zal ook van Banjoewangi afhalen den adsistent-resident van die afdeeling C. J. Bosch, die is benoemd tot resident der Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, zijnde aan den kolonel Andresen de functien van gouvernements-commissaris en commandant der troepen aldaar opgedragen.

Alles, wat men tot heden omtrent den opstand is te weten gekomen, schijnt te bevestigen, dat die de onttrooning van den tegenwoordigen sultan ten doel heeft, en dat geestdrijvers daarvan hebben gebruik gemaakt, om ook het Europeesch gezag aanteranden.

Soeracarta. Op den 9den Mei jl., zijn aan de overvaart der Benawang te Modjo, op een paal afstands van de hoofdplaats, zeven vrouwen verdronken. Dit ongeval moet daaraan worden toegeschreven, dat het vaartuig, waarmede deze vrouwen de rivier wilden oversteken, door een veel te groot aantal personen bezet was, en zij, bij het ontwaren, dat het vaartuig begon te zinken, over boord sprongen, in de meening, dat, bij den waterstand daar ter plaatse van slechts ongeveer vier voeten, geen gevaar daaraan verbonden was. De resident heeft in dit voorval aanleiding gevonden, om zoowel aan den Rijksbestierder, als aan den pangeran Mangkoe Negero in overweging te geven, om aan de overvaarten binnen hun gebied zoodanige maatregelen te nemen, als strekken kunnen, om voor den vervolge het bovenmatig beladen der vaartuigen, daarbij in gebruik, te voorkomen.

Palembang. Na de bezetting van de hoofddoeson Penantian (Pager Goenoeng) in de Lematang Oeloe, is, den 29sten April ll., nog eene versterking van troepen derwaarts gezonden, toen het bleek, dat de doesons Padang en Koepang in dat landschap nog in verzet waren.

Bij de aankomst der kolonne, kwamen de hoofden van Padang vergiffenis vragen, en verklaarden zich bereid, om aan de eischen van het bestuur te voldoen.

Het volk van Koepang bleef evenwel in verzet door het lossen van eenig lilla- en geweervuur en een uitval van hun kant, met de heilige lans (poeiang) voor op.

Nadat zij op de vlugt waren gedreven, werd Koepang door de onzen bezet en nog eene poging aangewend, om de bevolking tot haar pligt te brengen, met het gevolg, dat eene deputatie van eenige hoofden en oudsten der kampong afkwam, die verzekerde, dat de bevolking zich wenschte te onderwerpen.

Nadat volgens belofte de auwer-auwer rondom de doeson was opgeruimd, verliet de bezetting de kampong Koepang, terwijl de bevolking allezins blijken gaf van eene goede gezindheid.

In de hoofddoeson van marga Moelok Oeloe, werden de troepen met de meeste voorkomendheid behandeld en de landrenten afgedragen.

Eene kolonne zou naar Padang Semidang) vertrekken, om die plaats vooreerst te bezetten, omdat op de stemming van het volk in deze landstreek geen staat te maken is.

De hoofden van dit landschap, zoomede die van Goemai Oeloe, hadden evenwel reeds van hun voornemen doen blijken, om zich bij het vertoonen onzer magt te onderwerpen.

Een gedeelte van de Goemai Talang is nog niet tot gehoorzaamheid teruggekeerd.

De Pasumasche hoofden schijnen genegen, om hunne verpligting jegens het gouvernement na te komen, — hetgeen valt afteleiden uit de omstandigheid, dat pangeran Tandjong Sari, die na den val van Djati naar de Pasumalanden is gevlugt, daar niet toegelaten wordt.

De komst der hoofden van Pasuma-lebar werd te gemoet gezien.

De berigten van Djambi luiden allezins gunstig: de binnenlandsche handel was in de laatste dagen zeer levendig.

Ter hoofdplaats Palembang is gedurende April niets bijzonders voorgevallen; de handel was er vrij levendig. De prijzen der witte en zwarte rijst bleven op op *f* 4 en *f* 3¼ per picol.

Uit de binnenlanden werden aangevoerd ruim 10.000 picols rijst, ongeveer 7.000 picols padi, 1,546 picols kapas, 26 picols getah pertja en 27 thails stofgoud, — terwijl ongeveer 60 koijang zout is verkocht.

In de beneden divisien der residentie heerschte overal rust en orde en was de bevolking ijverig bezig met den padioogst.

In de divisie Komering Ilir hadden de rijstvelden eenigzins door den hoogen waterstand en de veldmuizen geleden.

In de andere streken zag men een gunstigen oogst te gemoet, even als in de bovenlanden.

(*Jav. Ct.*)

Pasoeroean, 18 Mei. Men meldt ons het volgende: Voor eenige dagen had alhier, in het district Djatti, een droevig voorval plaats. De inlander Sapar, ter vischvangst willende gaan, had zijne vrouw gezegd, te 3 uren 's morgens, de plita te ontsteken en rijst gereed te zetten, doch, omstreeks 4 uren door den djuragan der vischpraauw gewekt wordende, bespeurde hij, dat het vertrek nog donker was, ontstak hierover in woede, greep zijn kris en bragt der ongelukkige vrouw, in zijne blinde drift, drie verschrikkelijke wonden toe, waaraan deze onmiddelijk overleed.

De buren Pa en Bok Repi, die op haar gegil ter hulpe gesneld waren, werden ook deerlijk verwond, en kregen beiden op verschillende plaatsen steken in de borst.

De moordenaar heeft zich-zelven, waarschijnlijk in de worsteling, met zijn slagtoffer, eene wonde in de knieschijf toegebragt, die echter minder gevaarlijk is en hij wordt dientengevolge in de binnenboei verpleegd, terwijl de ongelukkige Pa en Bok Repi in het stadsverband worden behandeld.

(*Pass. N. en Adv. bl.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Uit Parijs wordt het gerucht bevestigd, dat keizer Napoleon zich op het congres door de tractaten van 1815 niet gebonden wil zien.

Volgens tijdingen uit Livorno, hebben den 5den Maart onderscheidene jonge edellieden, onder wie zich de graaf Cassanova, neef van prins Corsini, bevond, Florence verlaten, om zich naar Piemont te begeven en aldaar als vrijwilligers dienst te nemen. De volksmenigte zeide hun met luide vivats vaarwel. Er werd eene proclamatie in een populairen geest aangeplakt.

Sommige Italiaansche dagbladen geven bij voortduring hoog op van de krijgstoerustingen in Sardinie.

De *Sentinella delle Alpi* verzekert, dat 22,000 man van de reserve opgeroepen zullen worden. Volgens de *Italia* zijn een aantal Italianen uit Amerika te Genua aangekomen, om aan den zoogenaamden oorlog voor de onafhankelijkheid deel te nemen. De *Vedetta* schat het aantal der reeds ingelijfde vrijwilligers op 10,000 man.

— Mag men de *Opinione* gelooven, dan heerscht te Lucca eene groote opgewondenheid. Ook zegt dit blad, dat te Perugia en in geheel Umbrie eene sterke gisting heerscht, en dat bij de Sardinische spoorwegadministratien aanvraag gedaan is, hoe vele Fransche soldaten zij in één dag kunnen vervoeren. Daarentegen laat de *Augsb. Ztg.* het voorkomen, als bestond te Livorno de grootst mogelijke onverschilligheid in de zaak der bevrijding. Te St. Gimignano hoort men het volk zeggen: Padrono per padrono; willen de Franschen komen, laten zij komen; er moet toch iemand zijn, die ons regeert.

De *Oest. Ztg.* beweert, dat de graaf de Cavour hardnekkig weigert, tot eene ontwapening over te gaan; dat men hem heeft voorgesteld, pro forma toe te geven en de troepen van de grenzen terug te ontbieden, of die te verminderen. Men heeft hem voorgesteld, dat hij, zoo handelende, in het wezen der zaak daarom niet toegaf en in eene gunstige positie tegenover Oostenrijk kwam; - alles te vergeefs.

— In Venezuela is, volgens de met de West-Indische pakketboot ontvangen, berigten eene nieuwe revolutie uitgebarsten. Generaal Zamora had zich, na korten tegenstand, van de stad Coro meester gemaakt en aldaar de banier der federatie opgestoken. Het publiek was hem ongezind, terwijl regeringstroepen tegen hem in aantogt waren. Algemeen geloofde men, dat de ex-president Monagas deze revolutie had aangestookt. Generaal Falcon zoude zich bij de beweging aansluiten; desniettegenstaande dacht men, dat die spoedig onderdrukt zoude zijn. Op St. Thomas was het gerucht in omloop, dat generaal Sutillo zich gelijktijdig van de in het oosten des lands gelegene stad Maturin had meester gemaakt.

Frankfort, 7 April. Uit Munchen verneemt men, dat thans alle ministers, behalve die van justitie, hun ontslag hebben ingediend. De heer von Schrenck, Beijersch gezant alhier, is eergisteren te Munchen aangekomen; men gelooft, dat hem de zamenstelling van een nieuw ministerie is opgedragen, waarin hij de plaats van den heer v. d. Pfordten zal bekleeden.

— In de nabijheid van Bonn heeft men, bij het graven eener bron, eene steenkolenmijn ontdekt, die zich zeer ver schijnt uit te strekken. Voor de nieuwe spoorweglinien langs dit gedeelte van den Rijn, alsmede voor de talrijke fabrieken aldaar, is dit een zeer kostbare vondst.

Parijs, 8 April. De *Moniteur* deelt mede, dat de conferentie bijeengekomen is, om zich bezig te houden, met kwestien, waartoe de interpretatie der overeenkomst van 19 Augustus, betreffende de organisatie der Vorstendommen, aanleiding heeft gegeven.

Het officieele orgaan deelt voorts mede, dat de keizer antwoorden heeft ontvangen van den keizer van Oostenrijk, van den koning van Wurtemberg en van den Duitschen bonsdag, op de kennisgeving van het huwelijk van prins Napoleon.

— In berigten uit Rome van 3 dezer, wordt verzekerd, dat de pauselijke regering bezig is, eene verklaring op te stellen, betreffende de bijeenkomst van het congres.

De minister van binnenlandsche zaken heeft een circulaire uitgevaardigd, volgens welke het Brusselsche blad *le Nord* in den pauselijken staat verboden wordt, daar dit orgaan uittreksels geeft uit de brochure van den heer Edmondt About, over de Romeinsche kwestie, welke brochure in een zeer vijandigen geest tegen de pauselijke regering geschreven is.

Milaan, 7 April. De administratie der spoorwegen heeft bevel gegeven, om toebereidselen te maken voor het transport van 25,000 man troepen. De wegen zijn opgevuld met oorlogsmaterieel en ammunitie.

Londen, 8 April. In het Huis der gemeenten heeft Lord Palmerston afgezien van zijne interpellatie, nadat de Heer Disraeli dergelijke beraadslaging ongepast en nadeelig had verklaard. De Heer Disraeli heeft voorts aangekondigd, dat, in de volgende week, door hem mededeelingen zullen worden gedaan nopens de verhouding van Engeland tot het buitenland en dat alsdan daarover kan worden beraadslaagd. Voorts heeft hij bekend gemaakt, dat de zittingen op den 19den zullen worden verdaagd en dat de ontbinding van het Parlement zal plaats hebben tegen het einde dezer maand. De lords Palmerston en Russell hebben tegen die verdaging verschillende bedenkingen geopperd.

In het Huis der Lords heeft lord Malmesbury aangekondigd, dat hij aanstaande week de betrekkingen van Engeland met het buitenland zal bloot leggen. Hij gaf daarbij de verwachting te kennen, dat de leden van het Huis zouden overtuigd worden van de ernstige begeerte der regering tot bewaring der Europesche rust, en dat zij al het mogelijke daartoe in het werk had gesteld.

Londen, 9 April. De *Times* deelt eene depêche mede uit Turyn van gisteren, houdende, dat de Britsche gezant dien dag uit Turyn naar Londen is vertrokken.

De *Times* deelt de volgende depêche mede uit Weenen van 8 dezer:

Eene krisis is op handen; 50,000 man zijn bestemd, om naar Italie op te rukken; gisteren is daarmede een aanvang gemaakt. Een ander leger van 60,000 man wordt rondom de hoofdstad geconcentreerd, terwijl eene reserve van 70,000 man in Boheme en Moravie wordt bijeengetrokken. Er is eene nieuwe klasse onder de wapenen geroepen.

NEDERLAND.

Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.
(*Vervolg*).

Eene zonderlinge redenering, die evenwel tot niets zal leiden dan tot eenig uitstel. Immers de conclusie van het verslag strekte, om het mede te deelen aan den Minister van kolonien en, nà de beraadslaging daarover en het antwoord van den heer *Rochussen,* is die conclusie aangenomen. Zal deze het nu voor kennisgeving aannemen? Men mag het betwijfelen, omdat aan die conclusie de volgende motieven vooraf gingen.

» Al deze beschouwingen eindelijk zamenvattend, leiden uwe Commissie tot het uiten van het oordeel, dat door de overgelegde stukken de maatregel- zelf van de openstelling der negentien havens in Nederlandsch Indië niet volledig is toegelicht; dat evenmin die stukken hebben kunnen strekken, om weg te nemen de bestaande onzekerheid omtrent de uitvoering, welke aan dien maatregel zal worden gegeven; dat intusschen openstelling van nieuwe havens voor den invoer niet behoort plaats te hebben dan met gelijktijdige intrekking van het besluit van 23 December 1841 (*Indisch Staatsblad* no. 46), en dat die intrekking niet anders kan geschieden dan *bij de wet.*"

Die laatste zinsnede werd door een amendement van den heer *Thorbecke* uit de conclusie geroyeerd, op grond, dat het besluit van 23 december 1841 volgens hem *geene* wijziging van het tarief betrof, welke meening de commissie had aanleiding gegeven, om eene intrekking op die wijze te verlangen. Zal nu de Minister meenen, dat de korte rede door hem bij deze gelegenheid gehouden, voldoende inlichtingen geeft? Zoo men in het bijblad de uitvoerige mededeeling dier rede leest, zal men moeten erkennen, dat zij de zaak niet verder brengt. Die rede was van alle belang ontbloot. Het deed ons evenwel genoegen, dat de Minister daarin opentlijk zijn gevoelen uitsprak over die methode om agitatien te bewerken, door adressen te laten teekenen, waarvan de inhoud den onderteekenaar naauwelijks bekend is, terwijl, zoo deze vraagt het stuk te mogen *lezen,* hij van wantrouwen beschuldigd wordt. Helaas!

de Minister zeide niets anders, dan hetgeen elk onzer weet, ondanks de ontkenning daarvan door den heer *Hoffman*, die op hoogen toon beweerde, dat men te veel vrijheid voor den handel moest hebben, om de ondernemers van zoodanige handelwijze te verdenken. Toch neem ik de vrijheid, die bewering van den Minister vol te houden; ik heb de adressen gezien: ook eene menigte kleine banketbakkers, onbeduidende manufacturiers, melkboeren, vleeschhouwers, garen- en bandwinkeliers, slijters enz. enz. enz. roepen daarin allen over de schromelijke gevolgen, die de openstelling der havens moet na zich slepen. Zie, mijn waarde redacteur! als het nageslacht immer die stukken in onze archieven vindt, het zou tot het besluit moeten komen, dat elk neringje uit onzen tijd handel dreef op de Oost en wie weet, welke voortreffelijke bladzijden de kinderen der negen en twintigste eeuw vol zullen schrijven over den bloei van Neêrlands scheepvaart en handel in de negentiende! Macaulay heeft in zijne verbeelding een Nieuw Zeelander geplaatst bij de ruïnen van de Pauluskerk; plaatsen wij een Patagoniër bij de bewaarde archieven van Nederland. Alleen uit duizenden en duizenden adressen, die over allerlei zaken worden ingediend en door tal van namen zijn onderteekend, zou hij de prachtigste conjecturen kunnen maken.

Maar wij hebben ons minder te bekommeren, om hetgeen het nageslacht doen zal, dan om hetgeen wij-zelven doen. Elk geslacht heeft genoeg aan zijn eigen leed, vooral wanneer men er bij in aanmerking neemt, dat men van het voorgeslacht nog menige nalatenschap ontvangt, die men, ongelukkiger wijze! niet onder beneficie van inventaris aanvaarden kan. Wij zwijgen van de staatsschuld, die wij van onze voorouders kregen en die wij vriendelijk genoeg zijn, met het oog op bovengenoemd nageslacht, hoe langer zoo kleiner te maken. In de allerlaatste zitting der kamer nog, tusschen vieren en half vijf, werd den Minister magtiging verleend, om voor eene waarde van *f* 10.000.000 te delgen. (Jammer maar, dat het goede voorbeeld, door den staat in dit opzigt gegeven, door de particulieren niet algemeen wordt nagevolgd.) Maar wij spreken van eene andere schuld van het voorgeslacht, eene nalatenschap, waarmede wij — om een volksterm te bezigen — in onze maag zitten: de Maatschappij van Weldadigheid. Men kent de voordragt der Regering, om aan den verwarden toestand dier instelling een einde te maken; zij wilde voor eene som van bijna vier millioen de strafkoloniën van de Maatschappij overnemen, en zij had zich gevleid, dat die zaak nog behandeld zou worden vóór het reces der Kamer. Maar de bedenkingen tegen de voorgestelde regeling waren van dien aard, dat zulk eene spoedige afdoening onmogelijk bleek en men heeft nu den onzekeren toestand nog eenige maanden moeten rekken. De Kamer schijnt niet eenparig neiging te gevoelen, om eene som van *f* 3.650.000 aan de weldadigheid ten offer brengen, ondanks de pogingen, door sommige leden der Tweede Kamer aangewend, onder anderen door den heer Schimmelpenninck van der Oye, om dit besluit daartoe, als bij verrassing, te veroveren. Men doet het van die zijde voorkomen, als of geene andere schikking mogelijk is. De Maatschappij, zegt men, kan niet langer in hare behoeften voorzien; de gedurige subsidiën en renteloze voorschotten zijn onvoldoende; laat men de zaken aan haar lot over, de koloniën zullen moeten worden losgelaten en tien duizend vagebonden zullen zich over het vaderland verspreiden! 't Is zeker om 's nachts geen oog meer te sluiten, als dat broodelooze heirleger door onze provinciën doolde. Maar, indien men de zaken wat naauwkeurig beziet, moet men tot de conclusie komen, dat er van de kolonisten zeer velen zullen blijven waar ze zijn, en nu voor zich-zelven zullen werken. Anderen konden opgezonden worden naar onze koloniën in de West, waar handen te kort zijn; de besten naar de Kaap de Goede Hoop, waar men hen met open armen zou ontvangen en, de »onverbeterlijken" zouden nog wel een plaatsje kunnen vinden in het een of ander gebouw, dat geen vijftigste van de tegenwoordige kosten zou eischen. Was eenmaal de Maatschappij opgeruimd, men zou er geene behoefte meer aan gevoelen, en van hen, die in 't vervolg in de termen vielen, om opgezonden te worden, zou men zeer goed meer partij kunnen trekken. De Regering blijkt evenwel van eene andere meening te zijn; 't is nu de vraag nog slechts of de Kamer verklaren zal: »wat de Heeren doen is welgedaan." Dat is, tegenwoordig althans, de gewone verhouding tusschen Regering en vertegenwoordiging niet. Zij laat haar regt van beslissing gelden, jammer slechts, dat zij zoo overstelpt is met bezigheden, dat menige zaak even lang aanhangig blijft als . . . als bijvoorbeeld voorheen een, ter consideratie en advies gezonden, stuk bij den Raad van Nederlandsch Indië. Vergun mij die vergelijking, die min of meer populair in 't moederland is geworden. Misschien geheel ten onregte.

Als een enkel voorbeeld van die overstelping van arbeid, die de afdoening belet, zou men kunnen wijzen op de wetsontwerpen, betreffende de politie op de spoorwegen, het vervoer van landverhuizers, de emancipatie der slaven in West-Indië enz. enz. Omtrent eerstgenoemd ontwerp is nu een lijvig verslag uitgebragt, dat gunstig voor de voordragt mag genoemd worden. Sommige zaken blijven zelfs geheel onafgedaan. Militie, schutterij, Raad van State, comptabiliteit . . . . neen, wij staken de opsomming. Anderen zaken, ofschoon behandeld, leiden tot niet het minste resultaat. De twee enquêtes bijvoorbeeld over de werking van den zoutaccijns en betreffende het Zwolsche diep schijnen voor den Patagonier hier boven genoemd bewaard te blijven. Toch heeft die uitkomst, naar het schijnt, niet allen afgeschrikt, om weder tot het voorstellen eener enquête over te gaan. De heeren Strens, Thorbecke en Gevers Deynoot hebben zoodanigen maatregel voorgesteld, ten einde langs dien weg eene oplossing te erlangen van het internationale vraagstuk, betreffende de Maas en de Zuid-Willemsvaart, waaruit de Belgen voortgaan hunne landerijen te irrigeren, in strijd met ons regt en tot groot nadeel onzer scheepvaart. De Kamer heeft in deze hare zienswijze nog niet uitgesproken en het zal wel najaar worden, eer die enquête, indien daartoe besloten wordt, plaats vindt. Stel drie maanden vóór het verslag er van publiek wordt, drie maanden eer er tot voorziening besloten wordt . . . . . zie, men klaagt wel eens over den langzamen gang van zaken, welke aan de diplomatie zijn opgedragen, maar 't blijft de vraag, of het langs parlementairen weg zooveel sneller geschiedt. Wat de regters betreft, die hebben nu eens en voor altijd den naam, dat zij de zaken op de lange baan schuiven.

(*Wordt vervolgd.*)

Op den 7den April is voor het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, onder voorzitterschap van den heer mr. J. A. Philipse, de behandeling der zaak begonnen van den gepens. luit.-generaal C. A. Gunkel, beschuldigd van *vergiftiging*. Het was eene treffende gebeurtenis, dien grijsaard van 84 jaren in de geregtszaal te zien brengen; hij werd meer gedragen dan hij liep; zijn gelaat was ingevallen en met een lijkkleur overdekt; eene rilling ging over de ontelbare toeschouwers, onder wie vele regterlijke autoriteiten, ook van elders, toen de man, die door moed en bekwaamheid bijna den hoogsten militairen rang verwierf, op de bank der beschuldigden werd geplaatst.

Langzaam herstelde hij zich een weinig en nam men in zijne houding meer vastheid waar. Hij kreeg verlof, om wegens zijne hooge jaren zich te mogen dekken en, zittende, op de vragen, die hem gedaan zouden worden, te antwoorden. Daarna nam het getuigen-verhoor een aanvang. De eerste getuige was Louise Esbra, die, nog aan de gevolgen van het ingenomen vergif lijdende, waggelende voor den regter verscheen.

Haar getuigenis komt geheel overeen met hetgeen deswege in de acte van beschuldiging wordt gemeld. De tegenwoordigheid van den beschuldigde, maakte op haar een diepen indruk, en nadat hij voor den voorzitter (ten einde beter te kunnen hooren) op een armstoel naast haar was geplaatst, barstte zij herhaaldelijk in tranen los. Haar verhoor gaf tot menige droevige passage aanleiding; later deelen wij een en ander breedvoeriger mede; thans zij slechts kortelijk gemeld, dat de beschuldigde gelegenheid vond om te verklaren, dat hij het vergif sedert jaren bij zich droeg voor zich-zelven; maar dat hij later tot de overtuiging was gekomen, dat hij Louise den dood moest geven, om haar voor een ongelukkigen ouden dag te bewaren. Hij sprak bij die gelegenheid met vastheid. Gedurende den 1sten dag der zitting, werden 12 getuigen gehoord. Mr. D. Léon zal den beschuldigde verdedigen.

— De Rotterdamsche Couranten van den 9den en 10den April bevatten de debatten voor het Provinciaal-geregtshof van Zuidholland, aangaande het proces tegen den gep. generaal *Gunkel*. Het openbaar-ministerie heeft de doodstraf gerekwireerd. De verdediger heeft het geheele feit als monomanie doen voorkomen, voortspruitende uit kindschheid. De uitspraak is bepaald op den 16 April.

ENGELAND.

Gelijk men weet, was de oppositie tegen de door de regering bij het Lagerhuis ingediende reform-bill in den laatsten tijd al heviger en heviger geworden en verwachtte men dan ook, dat het ministerie bij de tweede lezing eene nederlaag zoude lijden. Dit is werkelijk het geval geweest. Den 21sten Maart vingen de discussiën aan en reeds dadelijk stelde lord John Russell het door hem aangekondigd amendement op de bill voor. Dit amendement luidt als volgt:

»Het Huis is van meening, dat het noch billijk, noch staatkundig is, op de bij de bill voorgestelde wijze te intervenieren in het kiesregt van de vrije pachters, gelijk dit tot nu toe is uitgeoefend in de graafschappen van Engeland en Wallis, en dat geen nieuwe wijziging dit Huis zal bevredigen, zoo daarbij in de steden en in de vlekken geen grootere uitbreiding aan het stemregt wordt gegeven, dan bij deze tegenwoordigen maatregel geschiedt."

Zeven dagen lang duurden de discussiën over de bill en het daarop voorgestelde amendement voort, tot dat het eindelijk den 31sten Maart tot eene stemming is gekomen, waarvan het resultaat was, dat 291 stemmen zich voor de tweede lezing der bill en 330 voor de resolutie van lord John Russell verklaarden, zoodat de regering geslagen werd.

Aanvankelijk verkeerde men alsnu in de onzekerheid, wat het ministerie zoude doen: aftreden of het parlement ontbinden. Den 4den April werd aan die onzekerheid echter reeds een einde gemaakt, doordien de ministers in de beide parlementshuizen mededeelden, dat de koningin tusschen het ontslag van het cabinet of eene ontbinding van het parlement, het laatste gekozen had. De heer Disraëli verklaarde in het Lagerhuis, dat de ontbinding van 't parlement omstreeks het Paaschfeest zal plaats hebben, en dat het tegen de maand Junij of Julij weer bijeengeroepen zal worden.

Als reden dat het ministerie niet aftrad, gaf de kanselier der schatkist onder anderen op, dat de koningin op raad van hare regering geïntervenieerd had, ten einde eene minnelijke schikking tot stand te brengen van de geschillen, die tusschen verschillende staten van Europa waren gerezen; dientengevolge was het noodig, dat het bestuur in handen was van eene eendragtige partij, en dit konde men van de oppositie niet zeggen.

Lord John Russell gaf bij die gelegenheid als zijne meening te kennen, dat de ontbinding niet noodzakelijk was. De heer Osborne deed een beroep op de liberalen en maande hen aan tot eensgezindheid.

— Het tijdstip voor de parlements-ontbinding is nog niet juist bepaald (de *Globe* zegt, dat de ontbinding den 16den April zal plaats hebben) en reeds heeft de heer Disraëli een adres aan zijne kiezers in Buckinghamshire openbaar gemaakt. Het luidt als volgt: »Een uit tegenstrijdige bestanddeelen zaâmgestelde meerderheid in het parlement, heeft gebruik gemaakt van hare numerieke sterkte, om H. M. regering te kwetsen en door arglistige manoeuvres de discussiën harer maatregelen te belemmeren. Een jaar geleden werd lord Derby door Hare Majesteit belast met de leiding der openbare aangelegenheden. Ondersteund door zijne ambtgenooten, streefde hij er steeds naar, jegens het land zijn pligt te vervullen. De slag, die onlangs aan de [...]
gering toegebragt werd, berooft haar van haar aanzi[...]
en toch is in de gelederen der oppositie niet meer ee[...]
heid, dan ten tijde, toen hare politiek het noodig h[...]
doen worden, dat lord Derby het bestuur aanvaard[...]
De oppositie in het tegenwoordige Lagerhuis, dat o[...]
der netelige omstandigheden werd gekozen, is in v[...]
schillende fractiën verdeeld, die zich elk oogenbl[...]
kunnen vereenigen, om H. M. regering omver te w[...]
pen, hoe die ook is zamengesteld. Dit is een toesta[...]
welke schadelijk kan worden, zoowel voor het par[...]
ment als voor het geheele rijk. Het oogenblik [...]
kritiek. Engeland heeft op zich genomen als bem[...]
delaar op te treden tusschen twee groote souverein[...]
en Europa zoo mogelijk de zegeningen van den vre[...]
te doen behouden. Het is noodzakelijk, dat de regeri[...]
der koningin door een vaderlandslievend parleme[...]
wordt ondersteund. H. M. zal derhalve, op den ra[...]
harer ministers, binnen kort het parlement verdage[...]
om het onmiddelijk daarop te ontbinden en een [...]
roep te doen op het oordeel van haar volk, ten ein[...]
diegenen, die met het vertrouwen van H. M. veree[...]
worden, in staat zullen zijn het bestuur naar behoor[...]
te kunnen leiden. Onder die omstandigheden stel [...]
mijn vertrouwen in de loyauteit en de vaderlan[...]
liefde van de kiezers in het graafschap Buckingha[...]
opdat zij zich om H. M. scharen en mij voor de zes[...]
maal tot hun vertegenwoordiger in het parlement [...]
vaardigen mogen.

FRANKRIJK.

Parijs, 8 April. Zoo even ontvang ik het berigt, [...]
de Oostenrijkers de Sardinische grenzen overgetrokk[...]
en Piemont binnen gerukt zijn. Dit berigt is hier p[...]
telegraaf bij een der voornaamste bankiers aangekom[...]
en eerst in den namiddag, tegen 3 uren, op de beu[...]
bekend geworden, alwaar het terstond eene algemee[...]
sensatie heeft te weeg gebragt. Ik behoef er zeker n[...]
bij te voegen, dat, wanneer dit feit zich bevestigt, h[...]
plan ter bijeenroeping van een congers voorloopig [...]
duigen ligt.

Er zijn in de laatste dagen zulke ongunstige beri[...]
ten omtrent den toestand van den koning van Nap[...]
ingekomen, dat de dépêche, waarin wordt medegedee[...]
dat zijn overlijden ieder oogenblik wordt gemoet gezie[...]
hier eigentlijk geen indruk meer kan te weeg brenge[...]
aangezien men daarop reeds te goed was voorbere[...]
Ik moet er evenwel nog iets anders bijvoegen, h[...]
welk mij zoo even in eene correspondentie uit Nap[...]
betreffende die omstandigheid, wordt gemeld, nameli[...]
dat aldaar veel gesproken wordt van verschillen[...]
intrigues, die Oostenrijk in het werk stelt, om bij h[...]
overlijden des konings de kroon, ten nadeele van d[...]
hertog van Calabrie, op den oudsten zoon der tege[...]
woordige koningin te doen overgaan, welke vorsti[...]
gelijk gij weet, eene Oostenrijksche aartshertogin [...]
Uit dat schrijven verneem ik tevens, dat koning Fe[...]
dinand, zijn einde voelende naderen, zijn testame[...]
heeft gemaakt, waarbij de regering aan den erfpri[...]
wordt overgedragen.

Ik kan niet bepaald nagaan, of het uitsluitend a[...]
het vooruitzigt op het overlijden van koning Ferdina[...]
is toe te schrijven, maar zooveel is zeker, dat onde[...]
scheidene voorname personen te Marseille, aan boo[...]
der *Capitole*, naar Italie vertrokken zijn. Onder de[...]
bevond zich de hertog d' Arensberg, die zich, ov[...]
Civita Vecchia, naar Rome begeeft, de heeren Teesd[...]
en de Merethie, welke laatste belast is met het ov[...]
brengen van Russische dépêches. Ook is daarme[...]
een Amerikaansche courier met bestemming naar N[...]
pels scheep gegaan.

De toevloed van vrijwilligers in Piemont blijft n[...]
steeds aanhouden. Twee jongelieden uit de voornaa[...]
ste en rijkste familien op Sicilie, namelijk de famili[...]
Butera en St. Joseph, zijn te Turin aangekomen, o[...]
in Sardinische dienst te treden. Men verzekert, dat [...]
zich onder de manschappen uit Lombardije, die [...]
vrijwilligers bij de Sardinische armee zijn ingedee[...]
twee honderd personen bevinden, wier inkomsten [...]
zamen een kapitaal van meer dan twintig millioen fra[...]
bedragen. Hieruit blijkt, dat die corpsen niet, gel[...]
sommigen wel eens beweerd hebben, slechts besta[...]
uit een hoop gelukzoekers, die niets te verliezen hebb[...]

Gelijk ik u gisteren ter loops heb medegedeeld, z[...]
de gevolmagtigden van Oostenrijk, Engeland, Pruiss[...]
Rusland, Sardinie en Turkije, in het hôtel van h[...]
ministerie van buitenlandsche zaken, onder voorzitt[...]
schap van graaf Walewsky, vergaderd geweest, ter b[...]
handeling van de kwestie der Donau Vorstendomm[...]
In deze eerste zitting heeft de conferentie zich hoo[...]
zakelijk bezig gehouden met de verificatie der volm[...]
ten. Voor zoover de leden zich over een en and[...]
hebben uitgelaten, blijkt, dat Oostenrijk en Turkije g[...]
dwongen zullen worden, om de dubbele verkiezing v[...]
kolonel Kuza te erkennen, met bepaling, dat de v[...]
eenigde vorstendommen bij eene volgende verkiez[...]
voor het hospodarschap, het regt zullen hebben ied[...]
voor zich-zelven een hospodar te benoemen. Ook [...]
de conferentie de erfelijke opvolging in de familie v[...]
prins Milosch erkennen. Men verwacht algemeen, [...]
de werkzaamheden dier vergadering spoedig en v[...]
ledig zullen ten einde gebragt worden.

Op de beurs werd heden veel gesproken over de re[...]
ganisatie der nationale garde, waarmede het ministe[...]
van oorlog zich thans bezig houdt. Die garde wor[...]
namelijk zoodanig georganiseerd, dat zij ieder ooge[...]
blik te Parijs de troepen kan vervangen, die men v[...]
daar naar het oorlogstooneel zou kunnen ontbiede[...]
Deze maatregel is evenwel niet nieuw, daar men [...]
altoos, kort voor het uitbreken van een oorlog, [...]
dien voet heeft ingerigt. Er loopt thans een geruc[...]
dat de keizer aanstaanden Zondag eene algemeene re[...]
zal houden over de nationale garde van het dep. d[...]
Seine. Men verwacht, dat bij die gelegenheid wel [...]
eene of andere oorlogzuchtige demonstratie zal pla[...]
vinden.

DUITSCHLAND.

Als men heden alles zamenvat, wat door de We[...]
ner dagbladen omtrent het congres wordt gezegd, d[...]
komt dit op het volgende neder: »Alvorens Ooste[...]

rijk zich met een congres kan inlaten, moet Sardinie zich ontwapenen”.

— De *Ostd. Post* schrijft: »Naar luid van brieven uit Parijs, is er tusschen graaf Cavour en graaf Walewski een compromis tot stand gekomen, volgens hetwelk Sardinië in het congres der groote mogendheden geene zitting nemen, maar evenmin zich ontwapenen zal. Op deze wijze hoopt men Engeland en Pruissen te voldoen, die, gelijk bekend is, de Oostenrijksche voorstellen ondersteunen. Maar men dwaalt te Parijs, als men gelooft, dat Oostenrijk hiertoe zijne toestemming zal geven. Een congres onder krijgstoerustingen is de zekere oorlog. Het moet ieder onbevangene duidelijk in het oog springen, dat, bijaldien de krijgstoerustingen worden voortgezet, het voorgestelde congres geen ander doel kan hebben, dan Frankrijk tijd te gunnen, zijne toebereidselen te voltooijen. Men zou op het congres zoo lang spreken en debatteren, tot het Fransche expeditie-leger geheel marschvaardig is, en als de leus van Parijs uit gegeven wordt, zou ook dadelijk de kwestie zyn gevonden, waarop het congres moet schipbreuk lijden. Men weet nu reeds te Parijs, dat, in den oogenblik, waarin men beproeven zou aan de Weener congres-acte te tornen, de Oostenrijksche gevolmagtigden zich dadelijk zullen verwijderen. Onze tegenstanders hebben dus ieder oogenblik het middel in handen, om het congres te doen uiteengaan en dit in een *casus belli* te veranderen. Van daar dan ook, dat er zoo veel afhangt van het antwoord, dat men thans van Parijs is wachtende”.

ZWITSERLAND.

Bern, 4 April. Aan de Fransche grenzen worden al meer en meer troepen geconcentreerd. Tusschen Auxonne en Salin is met de meeste stilte, een cavallerie-kamp van 20,000 paarden opgerigt, waardoor te gelijker tijd de passage van het Dappendal en de overtogt van den Rijn bij Bazel worden bedreigd.

— Men heeft hier weinig hoop op het behoud van den vrede. Het congres wordt bijna algemeen in Zwitserland voor eene diplomatieke proef gehouden, die echter op het ongeduld der Italiaansche omwentelings-partij en de daarachter schuilende veroveringsplannen schipbreuk zal lijden. Behalve op Genève, heeft de bondsraad ook nog een waakzaam oog op Tessin te houden, waar zich Italiaansche vrijcorpsen willen vormen, met het doel, om in den rug en de flanken der Oostenrijksche troepen een guerilla-krijg te voeren. De Sardinische regering zal hen met geld en wapenen ondersteunen.

— Te Genève komen reeds Italiaansche familiën aan, die de wederwaardigheden van den oorlog trachten te ontgaan.

ITALIE.

Het dagblad *Diritto* rigt, onder het opschrift: Graaf Cavour te Parijs”, de volgende apostrophe aan den eersten minister van Sardinie. »Gij kunt verzekerd zijn, dat, indien Italie niet van het Oostenrijksche juk bevrijd wordt, de rust aldaar niet zal terugkeeren, en Italie eene voortdurende bron van onheil voor Europa en van gevaren voor de tegenwoordige dynastie in Frankrijk blijven zal; dat duizende van stemmen, die bereid waren, den keizer der Franschen als opregt vriend van Italie te begroeten, hem verwenschen en in handlangers tot wanhopige plannen en moordaanslagen veranderen zullen; wees verzekerd, dat op dit oogenblik een terugtreden van Frankrijk even zoo noodlottig voor dit land als voor Italie zal zijn; dat Napoleon zijne staatkunde daardoor van al haren glans voor natiën en diplomaten zal berooven, en dat deze verachting de toekomst van zijn troon in den hoogsten graad zal bedreigen”.

Zoodra het Sardinische gouvernement kennis kreeg van Ruslands voorstel, om een congres van gelastigden der vijf groote mogendheden tot behandeling der zaken van Italië te houden, heeft het in eene circulaire aan zijne buiten 's lands aangestelde gezanten de gronden aangewezen, waarop Piemont verlangt in dat congres als stemhebbend lid zitting te hebben. Dit stuk draagt de dagteekening van 22 Maart, en wordt thans door een Parijsch weekblad, den *Courrier du Dimanche*, in uittreksel medegedeeld. Naar de opgave van dat blad, protesteert de heer Cavour daarin tegen de uitsluiting van Piemont uit het congres als tegen eene onregtvaardigheid. Hij herinnert Piemonts deelneming aan den Oosterschen oorlog en aan de beraadslagingen van het Parijsche congres: ofschoon geen regtstreeksch belang bij den Oosterschen oorlog hebbende, nam Piemont (zegt hij) krachtdadig deel aan de krygsbedrijven der geallieerden; het schroomde niet daarvoor geld en bloed op te offeren, en die krijgsonderneming in een afgelegen land kostte aan hetzelve drie of vier duizend soldaten en vijftig millioen francs. Buitendien werd Piemont na den afloop van den Oosterschen oorlog geroepen, om op het Parijsche congres en later op de Parijsche conferentie, deel te nemen aan beraadslagingen en schikkingen, waarbij het wederom zeggen kon geheel geen eigenbelang te hebben. Hieraan ontleent Piemont, naar de meening van den heer Cavour, onbetwistbaar het regt, om ook deel te nemen aan de beraadslaging der groote mogendheden over zaken, waarbij zijn eigen belang, ja zijn bestaan betrokken is.

Hiertegen zou kunnen worden aangevoerd, dat, indien Piemont zitting in het congres had, ook de overige staten van Italië zouden behooren te worden toegelaten, maar deze tegenwerping acht de heer Cavour niet afdoende; immers Piemont verkeert in eene andere gesteldheid dan die staten, vooreerst door zijne deelneming aan den Oosterschen oorlog en aan de daarop gevolgde onderhandelingen, maar vooral door de gebeurtenissen, welke het voorstel tot het houden van een congres vooraf gegaan zijn. Rusland toch heeft niet zonder aanleiding het voorstel gedaan om, op een congres Italie's toestand in overweging te nemen en middelen tot verbetering van het lot der Italianen te zoeken: de aanleiding lag in Piemonts klagten over de houding van Oostenrijk en in de grieven, welke Oostenrijk van zijn kant ter beantwoording dier klagten heeft weten aan te voeren. Het is dus eigentlijk vooral een geding tusschen Oostenrijk en Piemont, waarin het te houden congres zal moeten uitspraak doen. En zal dan Oostenrijk alleen op het congres het woord kunnen voeren en zijne stem kunnen uitbrengen, terwijl de toegang zou worden ontzegd aan Piemont, waardoor Oostenrijk bij Europa is aangeklaagd wegens het schenden van handelsverdragen en wegens de geheime overeenkomsten, welke het, tot vergrooting zijner magt in Italië, met de kleine Italiaansche staten heeft aangegaan?

Om te betoogen, dat Piemont in deze zaak niet op gelijken voet staat als de andere staten van Italie, doet de heer Cavour ook opmerken, hoe verschillend hunne houding op het congres zou zijn; het Sardinische gouvernement toch betoonde steeds groote deelneming in de jammeren der Italianen, welke niet tot zijne onderdanen behooren, terwijl de overige regeringen van Italie, integendeel allen bondgenooten en handlangers van Oostenrijk zijn, die jammeren ontkennen en zich bestendig van elke hervorming afkeerig hebben betoond, zoodat hare vertegenwoordigers met geen ander doel op het congres zouden komen, dan om Oostenrijk te ondersteunen en Europa's streven tegen te werken. Dit bezwaar zou evenwel, zegt de circulaire, niet bestaan, indien aan de onderdanen dier regeringen vrijheid gegeven wierd, om afgevaardigden naar het te houden congres te zenden, en om de jammeren, waaronder zij gebukt gaan, aan te wijzen.

Ten slotte wijst de heer Cavour op de gevaren, welke de voortduring van Italie's tegenwoordige gesteldheid zijns oordeels zou medebrengen, daarbij verklarende, dat, indien de groote mogendheden verzuimden van de tegenwoordige gelegenheid gebruik te maken, om Italie tevreden te stellen en om zijn lot te verbeteren, zij en niet Piemont de alsdan te verwachten gebeurtenissen te verantwoorden zouden hebben.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 2 April. In een artikel over het Scandinavismus, door kolonel Tscherning, wordt, uit het nietsbeteekenende van Zwedens hulp in 1848, het gevolg getrokken, dat genoemd rijk ook thans niet gezind is, de Deensche zaak door troepen te ondersteunen. En zou die hulp zich tot de verdediging der eilanden bepalen, dan zou dit tot verdeeling van het rijk kunnen leiden. Overigens betoogt hij, dat de Scandinavische partij geen bepaald doel heeft, hetzij opzigtens de grenzen, hetzij betrekkelijk de organisatie der Scandinavische bondsmagt.

BRITSCH-INDIE.

De 12den Maart jl. werd door den gouverneur-generaal in persoon aan de »*Legislative Council*' voorgelegd een nieuw tarief van in- en uitvoer, waarbij de regten op den invoer van sommige artikelen verdubbeld werden, ja zelfs van enkele tot het drie- en viervoud van de vroegere regten werden gebragt. Zoo zijn de regten op katoenen en wollen goederen, metalen en andere bewerkte artikelen, welke geene voorwerpen van weelde zijn, verhoogd van 5 tot 10 pc.; die op katoenen en wollen garens van $3^1/_2$ tot 5 pc.; die op wijnen van 1 Rs. per gallon tot 2 Rs.; die op spiritualiën van $1^1/_2$ Rs. per gallon tot 3 Rs. Die op bier, porter en andere gegiste dranken, welke tot nog toe bedroegen 5 pc. boven de waarde volgens tarief, zullen voortaan 4 Annas per imperial gallon bedragen, hetgeen overeenkomt met 20 pc. boven de waarde volgens tarief. De regten op thee, koffij, specerijen, olien, platen, bijouterien enz. zijn van 10 pc. 20 pc. geworden. Twee dagen, nadat dit nieuwe tarief aan de »*Legislative Council*” was voorgelegd, alzoo den 14 den Maart jl. verscheen het reeds in een extra nummer van de *Gouvernement Gazette* en wel met de bepaling, dat het eene terugwerkende kracht zoude hebben tot en met den 12den Maart 1859. Vermits het plotselinge van dit tarief eene groote stoornis in den handel zoude kunnen te weeg brengen, werd bij art. 4 van het daarop betrekking hebbende besluit de invoerder gemagtigd, om van den kooper het verschil tusschen de vroegere en de tegenwoordige invoerregten te vorderen boven den prijs, waarvoor hij met zijn lastgever was overeengekomen, of waarop hij volgens het oude tarief had mogen rekenen. Zoowel te Bombay, als te Calcutta en te Madras werden door de kooplieden verscheidene meetings gehouden, waarin eenstemmig tegen dezen maatregel werd geprotesteerd en petitien en memorien aan het parlement en lord Stanley werden goedgekeurd, strekkende om dit tarief onmiddelijk te doen herroepen, waarbij o. a. ook alle differentieele regten zijn afgeschaft. De veranderingen in het uitvoertarief zijn, wat Bombay althans betreft, van weinig belang.

Berigten van den 11den April jl. uit Bombay melden, dat aldaar, in de laatste 14 dagen, geene invoeren hadden plaats gehad, omdat niet uitgemaakt was, wie de hoogere regten betalen moest voor goederen, welke zeilende verkocht waren, vóór de uitvaardiging van het nieuwe tarief.

Eenige Europesche kooplieden hebben de overige Europesche handelshuizen willen overhalen, om gebruik te maken van de bovengenoemde vergunning, om het verschil tusschen de vroegere en tegenwoordige invoerregten te vorderen van den kooper, maar zij zijn daarin niet geslaagd. De inlandsche kooplieden hebben zich als één man vereenigd en besloten, om zich niet dan door eene wet gedwongen aan die belasting te onderwerpen, en om geene zaken meer te doen met eenig handelshuis, dat het hem geschonkene regt wilde doen gelden. Zij verbonden zich daartoe onder zware strafbepalingen en bedreigden zelfs iederen overtreder dier afspraak met verwijdering uit hunne kaste. De kamer van koophandel nam deze zaak ter harte en hield verscheidene vergaderingen, waarin dit onderwerp lang en breed werd besproken, doch kon niet tot een besluit komen. Ieder handelshuis is natuurlijk vrij om in dit opzigt te handelen, zooals het verkiest, maar de meerderheid daarvan heeft besloten, om den last zelf te dragen, in plaats van de inlandsche kooplieden daarmede lastig te vallen, die de grootste moeijelijkheden zouden ondervonden hebben, om hunne grootere uitgaven van hun koopers terug te krijgen.

CHINA.

In den laatsten tijd zijn er te Canton vele ouders, die naar hun kinderen, en vele vrouwen, die naar hun echtgenooten zoeken, doch te vergeefs, omdat de vermisten zijn opgeligt door zielverkoopers, om als koelies-emigranten te worden weggezonden. Men heeft verhaald, dat er te Macao eenige rijke vreemde kooplieden zijn, die Chinezen koopen, om hen naar andere landen ter verkoop te zenden en daarmede goede zaken doen; daarom, wanneer een zielverkooper op de eene of andere wijze een koeli kan magtig worden en hem er toe kan overhalen, om tegen een der bedoelde kooplieden te zeggen: »Ik wensch naar vreemde landen te gaan”, betaalt de koopman aan dien zielverkooper vijf en zestig dollars. Wanneer echter de koelie te kennen geeft, dat hij niet naar een vreemd land, wil en dat de ronselaar hem heeft gezegd, dat er te Macao werk voor hem was, dan laat de koopman hem in handen van den schurkachtigen commissionnair, die den koelie in een vertrek opsluit en hem niets te eten geeft, en na verloop van eenige dagen bij hem komt, om hem te vragen of hij wil sterven of blijven leven en dat hij in het, laatste geval, met hem naar den koopman moet gaan en zich bereid verklaren, naar den vreemde te vertrekken.

»Vooronderstel, dat een vreemd koopman eenige duizend koelies noodig heeft, dan is hij genoodzaakt, zich daartoe tot de Chinesche zielverkoopers te wenden en hun een voorschot van 1,000 tot 10,000 pond sterling te geven, om Chinesche booten (volgens ooggetuigen, ook wel Engelsche) te huren, vreemde vlaggen te hijschen, en daarmede de koelies van Canton en Whampoa naar Macao te vervoeren. Deze booten zijn veel erger dan die der zeeroovers, want deze rooven alleen geld en goed, maar de zielverkoopers ook menschen.

»Nu trachten de ronselaars, natuurlijk op allerhande wijzen, hun doel te bereiken. Somtyds koopen zij in een winkel eenige goederen, betalen die gedeeltelijk en laten dan het goed door menschen, tot den winkel behoorende, aan hun vaartuig brengen, om daar de rest van het geld te ontvangen. Dan weder huren zij hier of daar koelies, om goederen aan het vaartuig te brengen met belofte van hooge sjouwerloonen; of ook stellen zij menschen te werk aan boord hunner schepen als matrozen, of op eene andere wijze. Eenmaal de lieden aan boord hebbende, verbergen zij ze in het schip en brengen ze naar Macao. Zoo worden door die ellendelingen ouders van hunne kinderen en echtgenooten van elkaar gescheiden, — doch de hemel zal hunne goddeloosheid straffen. Mogen de westersche kooplieden toch een einde aan zulk een staat van zaken maken en dat ook zoowel de vreemde als Chinesche autoriteiten alles in het welk stellen, om zulk schandaal te doen ophouden.

COCHIN-CHINA.

In de *China Overland Trade Report* van 4 Mei lezen wij:

De Franschen hebben te Saigon eene nederlaag geleden, die welligt den aanval op de hoofdstad van Cochin-China zal doen uitstellen. Men zal zich herinneren, dat Saigon door de Franschen genomen en kort daarop ontruimd werd, met achterlating van 200 manillesche troepen op een klein eiland, om de blokkade te handhaven. Omstreeks vijf mijlen hooger op de rivier van Saigon bevonden zich drie forten, die de Franschen, na onderzoek, niet goed dachten aan te tasten. Een der transporten, die versterkingen uit Frankrijk aanbragt, kwam te dier plaatste. Er bevonden zich p. m. 500 man troepen aan boord, en de bevelvoerende officier nam op zich, deze forten aan te vallen. Hij toonde zulk een minachting voor den vijand, dat hij zelfs geen artillerie met zich nam. De berigten loopen uit een, maar het meest geloofwaardige meldt, dat twee forten genomen werden, toen de tegenspoed bij het derde voorviel. Het is zeker, dat de Franschen in een hinderlaag vielen en geheel verslagen werden, met achterlating hunner dooden en gekwetsten in handen der vijanden; ook is het ontwijfelbaar, dat het ongeval veel grooter zoude geweest zijn, ware het niet, dat de mede der in reserve geplaatste manillesche troepen zulks hadde voorkomen. Te Turon maken de Franschen zeer groote vorderingen met wegen en werken en men kan voor zeker aannemen, dat hun doel is, het land voor altijd te blijven bezetten. Vele ziekten heerschten in hevigen graad en versterkingen zijn hoog noodig.

JAPAN.

Een Keizerlijk besluit of zoogenaamd bevelschrift is van Jedo te Nagasaki ontvangen, waarbij bepaald wordt, dat de marineschool van laatstgenoemde plaats naar de hofstad zal overgebragt worden. Het Japansche gouvernement vermeent namelijk, dat zijne marine reeds genoegzaam in zeezaken ervaren is, zoodat zij vo rtaan het onderrigt van vreemden zal kunnen ontberen. Deze meening schijnt zijn oorsprong te hebben in eene reis van de Japansche schroefboot *Jedo*, die, zonder behulp van eenigen vreemdeling, door Japansche zeelieden in negen dagen van Nagasaki naar Jedo is gebragt.

Het vertrek der Japansche ambassade naar de Vereenigde Staten van Noord-Amarika is nog zeer onzeker. De conservatieven blijken besloten te zijn, om zich met alle kracht tegen deze inbreuk op de voorvaderlijke wetten, die iederen Japanees verbieden, om zijn land te verlaten, te verzetten. De beide personen, die als gezanten voor Washington genoemd zijn geworden, zijn zelven bevreesd om de reis te aanvaarden. Hun vertrek is voor het tegenwoordige uitgesteld.

— Te Jedo is een raad van buitenlandsche zaken ingesteld, uit vijf prinsen bestaande.

— De Japansche gezanten voor Groot-Brittannie zijn nog niet benoemd.

— De komst van het Engelsche oorlogsschip *Inflexible* te Jedo schijnt geene verwondering bij de Japannezen gebaard te hebben. De commandant Brooker heeft een onderhoud gehad met den eersten rijksraad, Ota Bingo no Kami. De heer Heuskin, tot het Amerikaansche consulaat te Simoda behoorende, had zich aangeboden, om den Engelschen commandant te verzellen en deed als tolk belangrijke diensten. De Japanezen hebben hun dank betuigd voor de welwillende bedoelingen van het Britsche gouvernement, ten opzigte van onwettigen handel van Britsche onderdanen, opgelegd in eene proclamatie van Koningin Victoria, doch

hebben tevens te kennen gegeven, dat zij thans zelven hun eigene zaken wisten te behandelen. De *Inflexible* ankerde op een afstand van twee mijlen van de forten in de baai van J do.

Het jacht *Dragon* (vroeger de *Emperor*, het geschenk van het Britsche gouvernement aan den Japanschen Keizer) geraakt, behalve de machinerien, waarvoor de Japanezen groote zorg dragen, langzamerhand in verval. De sierlijke inrigtingen en ornamenten van dit schip worden door de Japanezen niet op prijs gesteld, die, evenals de Chinezen, eene groote onverschilligheid aan den dag leggen voor vreemde, nuttige versieringen.

Exploitatie der Westerafdeeling van Borneo,

(naar aanleiding van de dezer dagen gepubliceerde beschouwingen door de heeren J. J. H.sselman en F. H. van Vlissingen.)

(*Slot.*)

Het derde bezwaar, gebrek aan eene werkzame bevolking, is van meer belang en niet zoo gering te achten, maar de ondervinding heeft bewezen, dat waar arbeid te vinden en zekerheid voor personen en bezittingen is, wel meer bevolking gebragt kan worden; wat zoude men op Borneo niet met Chinesche landverhuizers kunnen doen? Hoe gemakkelijk zoude men er niet eenige duizende koelies uit Madras kunnen lokken; wat heeft Mauritius voor eene bevolking en toch produceert het eene hoeveelheid suiker, bijna gelijk staande met die van geheel Java.

„Mogt de natie eenmaal wakker worden, de Regering zal wel willen medegaan; vele plannen tot verbetering smoren in de archieven op Java; wenschelijk ware het misschien, dat als wij de buitenbezittingen wilden dienstbaar maken aan den handel en de industrie in het moederland, Borneo een meer onafhankelijk bestuur verkreeg, zoo ook Sumatra.

„Wat particuliere nijverheid vermag, leert ons het cultuurstelsel, hetwelk, bij al zijne gebreken, dat goede heeft, dat particuliere ondernemers aan het hoofd der fabrieken staan en daaraan is men het geheele welslagen verschuldigd; eene waarheid zoo klaar, dat men zich verwonderen moet, wanneer men nog tegen particuliere industrie is en vooral eene handelstad niet voortgaat in pogingen, om die aan te wakkeren en van banden te ontslaan."

De brochure treedt daarop in eene nadere beschrijving van eenige cultures en andere ondernemingen, zooveel mogelijk toegelicht door becijferingen omtrent de vooruitzigten. Die beschrijving en becijfering loopt over de suiker, tabak, indigo, katoen en koffij rijst, houtkap, veeteelt, inzameling en te gelde making van natuurlijke voortbrengselen en mineralogische exploitatie.

Wat in het algemeen de uitvoerbaarheid betreft, zoo wordt daaromtrent o. a. medegedeeld, dat de rijke bodem en wilde natuur der Wester-Afdeeling van Borneo een schat voortbrengselen van groote handelswaarde opleveren, en dat men zich daar ook reeds met de ontginning van gronden en het cultiveren van verschillende producten bezig houdt. Met voldoend kapitaal, ondersteund door eene eigen kust- en riviervaart, zal van een en ander veel partij te trekken zijn. Bij het opsporen van alles, wat in dit opzigt met voordeel kan worden ondernomen, verkrijgt men tevens een min of meer grondig inzigt in de natuurlijke rigtingen, waarin de verschillende volksstammen in de Wester-Afdeeling zich, met betrekking tot landbouw of andere geliefkoosde takken van nijverheid, bewegen en waartoe die volken verder gebezigd en opgeleid zullen kunnen worden

Wanneer voor elken te ondernemen tak van landbouw-bedrijf, veeteelt en industrie, een zooveel mogelijk deskundig personeel wordt in dienst gesteld, onder de leiding van een bekwaam Hoofd-Administrateur, kan er dadelijk veel worden gedaan, in overeenstemming met de reeds gegevene impulsien en met inachtneming der bestaande rigting. Van lieverlede zal die rigting kunnen worden verbeterd en in harmonie gebragt met de inzigten en bedoelingen der Maatschappij. Opdat het personeel in bevordering van eigen belang een prikkel vinde tot ijverige pligtsbetrachting, en tot eene spaarzame en doelmatige werkwijze, zal men, naast eene matige vaste belooning, in praktijk brengen een stelsel van percentsgewijze belooning, waardoor men zich overtuigd houdt de goede zaak zeer te zullen bevorderen. In het benoodigde uit Holland wordt wijders door de Nederl. Directeuren voorzien, terwijl het van Java benoodigde, door den vertegenwoordiger der Maatschappij aldaar, op aanvrage van den Hoofd-Administrateur, wordt besteld en bezorgd. Wat het werkvolk betreft, zoo ontbreken daaromtrent juiste statistische gegevens, zoodat niet naauwkeurig kan worden beoordeeld, in hoever de al of niet verkrijgbaarheid daarvan bij uitbreiding der exploitatie een bezwaar zal opleveren. Men heeft echter bij plaatselijk bekende personen hieromtrent zooveel mogelijk informatiën ingewonnen, en daaruit blijkt voldoende, dat, wanneer er een doelmatig gebruik wordt gemaakt van den invloed der vorsten, er geleidelijk een aanzienlijk getal Dayakkers te verkrijgen zal zijn, 't welk een zeer goedaardig volk is, dat er vele Chinesche landbouwers aanwezig zijn, die bereids rijstvelden hebben ontgonnen en suikerriet planten, en dat de Boeginezen den trek naar Borneo hebben. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen, dat de laatste gebeurtenissen in de Wester-Afdeeling van Borneo de bevolking meer dan vroeger aan arbeidzaamheid hebben gewoon gemaakt door het bouwen van versterkingen, het aanleggen van wegen en andere openbare werken.

Bij de uiteenzetting van den inhoud van dit belangrijk boekske, waarin aan het slot de acte van concessie en de ontwerp-statuten zijn opgenomen, mogen wij niet verzwijgen, dat, naar al hetgeen wij daar omtrent vernemen, de zaak veelzijdige ondersteuning ondervindt en dat dezer dagen nog door een onzer uitstekende landgenooten, erfgenaam van een schoonen naam, die zich aan de geheele ontwikkeling van onze Oost-Indische bezittingen zoo naauw verbindt, eene openbare aanbeveling en aanprijzing der onderneming is geschreven. Wij bedoelen den heer H. van der Foul, die het als een gelukkige gebeurtenis beschouwt, dat de heer van Vlissingen door groote volharding er in geslaagd is, het gouvernement van het gewigt dier onderneming te overtuigen en dat de Minister van Koloniën het doel op een zoo geschikte en vrijgevige wijze bevordert.

Wat ons betreft, wij hopen spoedig het berigt der volteekening en het constitueren der Maatschappij te kunnen mededeelen. Indië moet al meer en meer gekend, ontwikkeld en zijne onuitputbare bronnen van welvaart dienstbaar gemaakt worden aan eigen ontwikkeling en welvaart, waaraan tevens voordeel en rijkdommen voor het moederland verbonden zijn.

(*Redactie.*)

Ingezonden Stukken.

Het valt zeer te bejammeren, dat kunsten en wetenschappen in deze gewesten zoo weinig deelneming vinden.

In den laatsten tijd zijn er een paar kinderwerkjes van de pers gekomen, waarvan de beoordeeling nog te gemoet gezien wordt, zelfs in „de Indische schoolbode" een blad, dat uitsluitend aan opvoeding en onderwijs is gewijd. Voorzeker! een overgefelijke onverschilligheid en vrij groote inconsequentie van de redactie van dat blad.

Doch wat ons niet minder verwondert, is, dat er tot heden nog geen enkel woord gesproken is over het uit te geven Bataviaasch Album van den heer Deeleman, dewijl het hiertoe toch in Indië aan geen bevoegde beoordeelaars ontbreekt.

Onverschilligheid is ook hier weder de oorzaak van en, daar wij de edele teekenkunst te zeer beminnen, om haar met liefdeloosheid te zien behandelen, zoo zullen wij een paar woorden over het Bataviaasch album in het midden brengen, al is het dan ook tot ons leedwezen niet in dien zin, als de ontwerper daarvan zulks wel zoude verlangd hebben.

Wij hebben de proeve van bewerking, of de plaat *Rijswijk* en *Molenvliet* voorstellende, aandachtig beschouwd, en wij moeten het gulweg bekennen, wij stemmen volstrekt niet met den uitgever in, dat zij keurig bewerkt is, zoo als ZEd. zich in het prospectus uitdrukt. Wij voor ons zeggen integendeel, er ontbreekt zeer veel aan, waarvoor de volgende bewijzen:

1o. De teekening is, in den waren zin des woords, niet gelijkende:

2o. Het ensemble is, in den hoogsten graad, stijf; om die reden heerscht er dan ook niet de minste poëzij in, en zijn de boompjes, daar op voorkomende niet natuurlijk, maar hebben eene volkomenene gelijkenis met die, welke men soms in Neurenberger speeldoozen aantreft;

3o. Ontbreekt er eene zuivere proportie aan;

4o. Vindt men er tegenstrijdigheden in, hetgeen onder anderen vooral in het oog springt door het volgende. Op den voorgrond ziet men, in eene bendy zonder kap, een heer, als petit maitre gekleed, zitten, die, zoo het schijnt, een promenade en voiture maakt. Men moet dus vooronderstellen, dat men geen hinder meer van de zon heeft; dit toegestemd zijnde, vragen wij, waarom dan de twee inlanders op den achtergrond hun payongs gebruiken?

Wij hebben ons deze aanmerkingen alleen veroorloofd, om den heer Deeleman hierdoor aan te sporen, de volgende teekeningen met meerdere studie te bewerkstelligen, zoo hij er ten minste die uitkomst van wil verwachten, die hij zich voorzeker met de zamenstelling heeft voorgesteld.

(*Redactie*).

Batavia 11 *Mei* 1859. D.

Schepen gepraaid door het Engelsche schip » *War Eagle*," kaptein *Taylor*, komende van *Liverpool* naar *Singapore*.

Op 8 Maart 1859	Fr.	bark	Cressida,	van	Bordeaux	naar	Guyaquil.
» 11 » »	Eng.	schip	Helen Wallace,	»	Calcutta,	»	Liverpool.
» 13 » »	Ned.	»	Admir van Kinsbergen,	»	Batavia,	»	Rotterdam
» 16 » »	Eng.	schoen.	Bayaleel	»	Londen,	»	Kaap Stad.
» 28 » »	Am.	schip	Lombard,	»	Liverpool,	»	Bombay.
» — » »	Eng,	»	Kate Kearny,	»	Glasgow,	»	Singapore.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DAT 'M	NAAR
Mei	21	Engelsch	Epwin Fox	J. Ferguson	Singapore	9 Mei	Londen
»	—	»	Ravenscray	J. O. Barron	»	8 »	Liverpool
»	—	»	Bara Bara	W. Buxcy	Port-Adelaide	1 »	Batavia
»	22	Nederl. Indie	Abool Hair	Sech Mohamat	Batavia	10 »	Anjer
»	—	Engelsch.	Harkaway	J Graham	Singapore	24 April	Mauritius
»	—	»	Mary Russel Mitford	G E. Leadley	Manilla	18 »	Melbourne

Aangekomen schepen te *Batavia.*

VLAG.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Mei	22	Nederl. Indisch	bark	Fathool Barie	Sech Almakawie	Padang	6 Mei	B. J. Jacobs.
»	—	»	»	Said Maskoor	Haujie Achmat	Kortei	1 »	Buijs, Jacobsen & Co.
»	23	»	»	Srie Palembang	Tjia Tjangsin	Palembang	10 »	»
»	—	»	»	Kim Heging	Bok Ing	Riouw	30 April	»
»	24	Engelsch	schip	Laureston	R. Adamson	Glasgow	27 Jan.	Martin, Dyce & Co.
»	—	»	stoomb.	Bara Bare	W. Buxcy	Adelaide	1 Mei	Hunter, Houghton & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Mei	12	Ned. Indisch	bark	Crinoline	W. Pare	Samarang
»	—	»	»	Goantie	Lo Sientjing	Rembang
»	—	Nederlandsch	schip	Johanna Maria Christina	C. N. Gorter	Amsterdam
»	—	Engelsch	»	Areitta		Singapore
»	23	Z. M.	stoomb.	Montrado	Luit t/z. 1 kl R. L. de Haas	kruist om de Oost
»	24	Ned. Indisch	»	Koningin der Nederlanden	E Lewis	Samarang en Soerabaija
»	—	Nederlandsch	schip	Acadia	G. Greefkes	Nederland via Soerabaija
»	—	»	bark	Bulgersteijn	B. Verhagen	Padang
»	—	Ned. Indisch	schoener	Hinggoan	Hoorm t.	Rembang
»	—	Zweedsch	bark	Sophia	J. A. Lofquist	Nederland
»	—	Hamburgsch	»	Kingman	Meier	Soerabaija
»	—	Zweedsch	schip	Götaborg	Björch	Nederland
»	—	Nederlandsch	bark	Minister Thorbecke	C. van Duijn	»
»	25	Ned. Indisch	stoomb.	Palembang	H. J. Roseboom	Singapore
»	—	Z. M.	»	Ardjoeno	Kapt. Luit. t/z A. K. van Hasselt.	Banjermassing.
»	—	Ned. Ind.	schoen.	Pangerang Moh. Sah	Abdulkadier	Bencoelen.

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Zeeploeg*	F. H. Kramer	Banjermassing	Haager & Schuurman.
»	brik	Karel August*	A. Huizer		»
»	bark	Alida Maria*	J. de Vries		»
»	»	Gelderland*	D. Crap Hellingman		»
»	»	Aldebaran	R. G. Meyboom		Schimmelpenninck & Co.
»	schip	van Galen	J. R. Smit		»
»	bark	Bommelerwaard	Loos		»
»	»	Graaf van Heiden Reinestein	J. Warmsteker		»
»	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		»
»	»	Jacqueline en Elise	B. Sikkens		Busing, Schröder & Co.
»	»	Elisabeth Jacoba	J. G. Lucas		Jacometti & Co.
»	3 mast	schoener Argo	van Teutem	Rotterdam	Reynst & Vinju.
»	bark	Minister van Hall*	O. de Haas	Soerabaija	G. Wilson & Co.
»	»	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Landberg, Gezost de Bie & Co.
»	»	Louis Meijer	O. Hazewinkel		»
»	»	Alblasserwaard	van Linderen		»
»	»	Amalia Augusta	van Marle		»
»	schip	Noord Brabant	H. R. Bok		»
»	bark	Hermann*	M van Velthoven		Dümmler & Co.
»	»	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
»	»	Dorothea Henriette	D. Smit		C. Bahre & G. Kinder.
»	»	Maria Adolfina*	Blom	Tagal en Samarang	E. Moormann & Co.
»	schip	Wilhelmina*	van Dalen		van Ommeren, Raeh & Co.
»	bark	Jan van Brakel*	C. Verheij		»
»	»	Jannetje*	A. Lupcke		»
»	schip	Admiraal Tromp*	J. van Tubergen		B. Kopersmit & Co.
»	»	Philips van Marnix*	E. van Duijn		»
»	»	Biesbosch*	J. H. Mugge		»
»	»	Neptunus	P. Schuurman		»
»	bark	Regina	J. Lengvelt		»
»	»	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		»
»	schip	Phoebus	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
»	bark	Cornelia Henrietta*	van der Meij		»
»	»	Stad Middelburg*	D. D. Ouwehand		J. Cezard & Co
»	»	Otto*	Rotgans	Tjilatjap	Maclaine, Watson & Co.
»	schip	Electra*	H. Wegman		»
»	»	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		»
»	»	Egbert*	Tormijn		»
»	»	Willem de Eerste	I. J. Niedfeld		»
Nederl. Ind.	bark	Alnoer*	Sech Marzoekie	Samarang	B. J. Jacobs.
»	»	Fathool Barie	Sech Makawie		»
»	»	Said Maskoor*	Hadjie Achmat		Buijs, Jacobsen & Co.
»	»	Srie Palembang*	Tjia Tjengsin		»
»	»	Adenan*	Sabahoeddin		»
»	»	Ellen*	J. A. P. Wentholt		B. Kopersmit & Co.
Engelsch	brik	Triton*	R. W Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
»	schip	Planet*	Tulloch		Hunter, Houghton & Co.
»	bark	Lady Alice*	Smith	Londen	G. Wilson & Co.
Fransch	»	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
»	»	Vallée de Luz*	C. Lafitte		J. Cezard & Co.
Zweedsch	brik	Bauer*	Sjöberg	China	Metzendorff, Wiimans & Co.
Pruissisch	bark	Mathilde*	Ballaseus	Nederland	»
»	schip	Johanna Wagner*	Woerst	Nederland	»
Hamburgsch	bark	Esperanza*	M. Johannsen		C. Bahre & G. Kinder.
Amerikaansch	schip	Buchland*	Serjant		Maclaine, Watson & Co.
Oostenrijk	»	Lorenza*	Poschiel		»

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	13	N. I.	stoomb.	Batavia	C. L. Neijts	Soerabaija
»	—	»	schoen.	Koentoel Maas	Liem Assam	Batavia
»	16	»	stoomb.	Oenarang	S. van Hulstijn	»
»	17	»	bark	Fathool Karim	Aminodin	»
»	—	»	schoen.	Brekatool Adjenan	Aboe Sahat	Banjermass.

Vertrokken schepen van *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	12	N. I.	schoen.	Kiem Tjiat Tjan	Hoe Ing An	Cher. en Riouw
»	13	»	brik	Radatool Djaina	Hadjie Said	Banjermass.
»	—	»	schoen.	Pontianak	Tjoe Hongli	Soerabaija
»	—	»	stoomb.	Ambon	A. G Bosch	»
»	14	»	schoen.	Sa-ada	Mohamat Ali	Banjermass.
»	—	»	stoomb.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia
»	15	»	bark	Seudenour	Said Alkadrie	Pontianak
»	—	»	»	Ellen	Wentholt	Batavia
»	—	»	»	Bientang Anem	Sie Doepa	Bali
»	—	»	stoomb.	Batavia	C. C L Neijts	Batavia
»	16	Ned.	brik	Cornelia Geertruida	Hoeksma	Pekalongan
»	18	Eng.	schoen.	Serve	Creighton	Balie

In lading liggende schepen te *Samarang.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN
Nederlandsch	schip	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma	Batavia	B. Kopersmit & Co.
»	bark	Everdina Elizabeth	C. J. Tonjes	China	Dorrepaal & Co.
»	»	Julie Clair	A van Oosteroom		»
»	»	Drie Vrienden	L. P. Anderson		MacNeil & Co.
»	»	Baron van Hardenbroek	H C. A. Hennij	Soerabaija	Dorrepaal & Co.
Nederl. Indie	»	So-oot Ban	Sech Banseer	»	Gezagvoerder.
»	»	Justina	M. J. Meijer	China	»
»	»	Fatahool Moebarak	Hadjie Moeda		»
»	»	Joedool Karim	Aminoedin	Kottes	»
»	schoener	Koentool Maas	Liem Assan		»
»	»	Brekat ol Adjenan	Aboe Sahat		»
Engelsch	bark	Palembang	H. Morisson		
Siam	»	Kiem Hok Lie	Ong Tjaij	Singapore	Gezagvoerder
»	brik	Kim Tatjoe	Njo Sambo	Siam en Singap.	»

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	9	N. I.	bark	Sara Eleonora	D Schuijmer	Tagal
»	10	»	schoen.	Koentoelmaas	Lim Assem	Batavia
»	—	»	stoomb.	Samarang Packet	J. F. Scheel	»
»	12	»	bark	Kimgoan	Sokiansin	Tagal
»	—	»	schoen.	Sohotdin	Said Hoesin	»
»	—	»	»	Blinjoe Srie Boelan	Tan Hiautjong	»
»	13	»	bark	Joesarin	Said Aloei	»
»	—	Ned.	schip	Yssel	C. Maarschalk	Batavia
»	14	N. I.	schoen.	Kim Tjiatting	Io Ing-An	Samarang
»	—	»	»	Nathar	Ong Kekong	Pontianak

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	9	N. I.	schoen.	Louise	Lim Boengiok	Muntok
»	10	»	»	Koentoelmaas	Lim Assem	Soerabaija
»	—	»	bark	Aboelhair	Sech Bakriso	Anjer
»	—	»	stoomb.	Samarang Packet	J F Scheel	Samarang
»	14	»	bark	Justina	Lim Tjinghaij	Riouw
»	—	»	»	Kimgoan	Soktaseng	»

Aangekomen schepen te *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	11	N. I.	schoen.	Blinjoe Srie Boelan	Tan Siantjong	Samarang

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	9	N. I.	bark	Kim Goan	Sokiasing	Riouw
„	10	„	schoen.	Sohotdin	bin Hoesin	Muntok
„	11	„	bark	Joeserin	bin Aloei	Riouw
„	—	„	schoen.	Blinjoe Srie Boelan	Tan Hiantjong	Muntok

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	12	Ned.	bark	Amicitia	D. Gaaff	Samarang

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	11	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Sumanap
„	16	Bal.	schip	Ida	H. Petersen	Balie Badong
„	—	Ned.	„	Zeelandia	W. Blankkert	Soerabaija
„	—	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	„

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	10	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	Soerabaija
„	11	„	„	Little Tot	Katjoong	Sumanap
„	14	Ned.	schip	Stad Gouda	Breuning	Batavia

Aangekomen Schepen te *Palembang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	9	N. I.	brik	Kalimaas	Sech Bagawie	....

Vertrokken schepen van *Palembang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	7	N. I.	bark	Oedjong Pandan	long Kingjang	Linga
„	10	„	„	Srie Palembang	Tjio Tjangpin	Batavia

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	2	N. I.	bark	Bach Mastora	Said Alhabassij	Bonthain
„	3	Ned.	„	Ferdinandina Emma	R. A. Tange	Boni
„	5	N. I.	brik	Hawil Haer	Sech Baoesir	Batavia

Vertrokken Schepen van *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	2	Ned.	bark	Willem III	van der Burg	Soerabaija
„	6	„	„	Ferdinand Emma	R, A. Tange	„

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	28	Ned.	schip	Maria Elise	M. v d Putte	Soerabaija
Mei	5	N. I.	„	Asultanie	SaidAlaiedroos	Bezoekie

Vertrokken schepen van *Probolingo.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	7	N. I.	schip	Asultanie	SaidAlaiedroos	Cheribon

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	5	Ned.	bark	Admiraal de Winter	J. C. Jansen	Batavia

Aangekomen schepen te *Pamakassan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	23	N. I.	bark	Maijmoon	Said Kasim	Soerabaija
„	27	„	„	Alhamadanie	Said Alhabassij	„

Vertrokken schepen van *Pamakassan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	5	N. I.	bark	Maijmoon	Said Kasim	Palembang

Aangekomen schepen te *Wijnkoopersbaai.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	21	N. I.	bark	Carolina	L. Struijk	Sumanap

Vertrokken schepen van *Wijnkoopersbaai.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	12	N.I.	bark	Carolina	L. Struijk	Batavia

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 25 Mei 1859.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak.................... ℔ legg.	65.—	....	afgedaan.
Casia, Vera....................	9.—	12.—	niet voorhanden.
Cochenille....................	2.—	....	« «
Klapper Olie....................	20.—	21.—	gewild.
Gom Elastiek........ ℔ pic.	44.—	45.—	moeijelijk te verkr.
„ Benzoin....................	80.—	120.—	geene transactiën.
„ Dammar........ ℔ pic.	25.—	25.50	verkoopen.
Gutta Percha....................	......	......	niet voorhanden.
Rotting, Banjermassing.......	10.—	10.50	gewild.
„ Padang....................	7.—	7.50	
Foelie No. 1....................	55.—	......	verkocht.
Huiden, Koe....................	3.—	4.—	de voorr. zeer ger.
„ Buffel.......... ℔ st.	3.—	4.50	Idem.
Indigo.................... „.	4.20	....	te Samarang.
Kruidnagelen.......... ℔ pd.	......	....	kleine voorraad.
Koffij, Java....................	......	....	zonder voorraad.
„ Padang....................	—.—	—.—	
Notenmuscaat No. 1.........	95.—	—.—	afgedaan.
Peper, zwarte....................	21.—	23.—	zonder voorraad.
„ witte....................	....	....	ontbreekt.
Sapanhout, Manila in Entrep.	......	....	Idem.
„ Java....... ℔ pic.	4.—	....	abondant.
Suiker No. 16....................	17.50	......	verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	....	....	niet voorhanden.
« Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	165.—	
« „ „ 2e „.....	140....	145.—	
« Carga....................	110.—	120.—	

Wisselkoers. Op Holland 6m/dato Pari @ 101 pCt.
„ Engeland 6m/zigt *f* 11,50 @ *f* 11⅝ ℔ £.
„ Singapore *f* 2,70 ℔ $.
„ China *f* 2,65 ℔ $. nominaal.
„ Calcutta zonder vraag.
Gouv. trekt @ Pari.

Vrachten.

Het getal disponibele schepen is steeds aanzienlijk, en met weinig vooruitzigt van verbetering in vracht-prijzen.

Te SAMARANG, den 20 Mei 1859.

Koffij, *f* 34,— oplevering geboden.
Suiker No. 16, *f* 17,—
Indigo, *f* 4,10.
Koehuiden, *f* 60,— ℔ kodie.
Buffelhuiden, *f* 50,— ℔ kodie.
Staart Peper, *f* 68,— afgedaan.
Rijst ordinair wit, *f* 120,— ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken.
„ carga „ *f* 95,— @ *f* 105,— idem. idem.
Klapper Olie *f* 24,—
Katjang „ *f* 20,—
Rotting *f* 8,— @ *f* 9,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 10,50,—
Wisselkoers op Holland 6/m. pari.

Te SOERABAIJA, den 18 Mei 1859.

Suiker *f* 18,—
Koffij *f* 34,— @ *f* 36.—
Rijst (Carga) ℔ koijang, *f* 120,— @ *f* 130,—
„ (witte) „ „ *f* 155,— @ *f* 160,—
Koehuiden nominaal.
Arak ℔ legger, *f* 45,—
Olie (Klapper) *f* 15,—
Olie (Katjang).
Kadjang Matten, *f* 7,—
Rotting, *f* 8,— @ *f* 10,—
Wisselkoers pari.

Te PASOEROEAN, den 18den Mei 1859.

Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 180,—
Id. (carga) „ „ „ 180,—
Olie, (klapper) „ pic. „ 21,—
Id. (katjang) „ „ „ 17,—
Wisselkoers, pari.

Den 18 Mei waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.
163,886–88 pic. Suiker.
161,554–04 „ Koffij

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 18 Mei 1859.
16,094–43 pic. Suiker, oogst 1858.
10,294–92 „ Koffij „ 1858.

Suiker-afdoeningen van 7 Maart tot 7 April 1859.

Amsterdam. 8 April.

krands.						
1259	Pr. *Monsoon,*	volgs. zeem.	No.	10½	kw. fraai prijs geheim.	
2933	„ Id.	„ „	„	10½	„ slap tot fraai *f* 34,— voetst.	
1411	„ *Golden Rule,*	standaard	„	14	„ fraai	„ 36½ (opgesl.)
975	„ Id.	„	„	16¾	„ id. prijs geheim.	„
1472	„ *Zeelust,*	„	„	16½	„ id. fijn st. *f* 39,—	„
1947	„ *Ellida,*	dooreen	„	13¾	„ id. stoom „ 36¾	„
809	„ *Schoonverbond,*	„	„	14½	„ extra fraai „ 37½	„
250	„ *Tuisco,*	„	„	14½	„ zeer mooi „ 37,—	„
350	„ *Schoonverbond,*	„	„	15¼	„ mooi „ 37½	„
2483	„ *Doelwijk,*	factuur	„	14¼	prijs geheim van boord te ontv.	
730	„ *Maartin v Rossem,*	„ No. 12/18 tot		*f* ½	onder Nov. pr. „ „ „ „	

Kort Handelsberigt van China.

Hongkong, 5 Mei 1859.

De uitvoer van *Thee* naar Groot-Brittannië bedraagt dit saisoen 55,602,100 ℔, tegen 69,176,100 ℔ in het vorige, hetgeen eene vermindering van 13,574,000 ℔ aantoont.

Naar de Vereenigde-Staten bedroeg de uitvoer 28,547,400 ℔.

De uitvoer van *Zijde* bedroeg dit saisoen naar Groot-Brittannië 65.228 balen tegen 56,434 in het vorige, hetgeen eene vermeerdering van 8,794 aanwijst. De *Pekin* nam omstreeks 1,883 balen in. Naar Marseille bedroeg de uitvoer 7,859 balen, terwijl de *Pekin* voor die plaats 244 balen medenam.

Te Shanghae was de markt aanmerkelijk verbeterd en er waren aldaar vele *Katoenen Manufacturen* tegen hoogere prijzen afgezet.

De *Rijst* was tegen minderen prijs te krijgen, doch er bestond weinig vraag.

Suiker was hetzelfde gebleven; sinds den laatsten tijd was er meer vraag naar bruine.

Rotting (de fijne van Bandjermassing) worden goed verkocht. Tls 3.20 @ 3.4 0; mindere soorten Tls 2 4 0 @ 2 8 0.

Zwarte Peper, Tls. 6.2 0 @ 6 4 0. *Witte* Tls. 10 0.0 @ 12.0 0 ℔ picol.

Gewone soorten van *Sandelhout* waren in vraag; Tls. 8.0 0 @ 13 0 0 ℔ picol.

Sapanhout Tls. 1 6 0 @ 1 9 0. ℔ picol.

De vele aanvoeren van *Rijst* hadden den prijs doen dalen. Siam, Tls. 1 3 5 @ 1 4 0.

Bengaalsche, Tls. 1.6 5 @ 1.8.0 ℔ picol.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te **Batavia** *van den 15 tot en met den 18 Mei 1859.*

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Dorothea Henriette*, gez. Smit, agt. C. Bahre en G. Kinder.

1 kt. lederwerk, *Noordijk.*
21 coll. provisien, *Jacometti en co.*
1 kt. milit. ornement, *van Hoogenstraten.*
15 coll. provisien, 3 do. beelden, 5 do. vruchten op brandy, 1 do. schilderijen, *Jonker en Zuur.*
9 coll. machinerien, *Morgan, Melbourn en co.*
1 kt. zilverwerk, *Berensteijn.*
20 kn. manufact, *B. van Leeuwen en co*
13 kn. manufact., 12 coll. do. *Haager en Schuurman*
1 kt. comp. werk, 1 do. koopmanschappen, 1 do manufact., *B. J. Leon en Reiss.*
5 kn. provisien enz, *van Riet en ter Gouw.*
50 kn. wijn, *G. Buijn en co.*
25 md. bier, 100 vs. boter, 100 hammen, *van Ommeren, Rueb en co.*
100 vs. boter, 1 draaiorgel, 1 kt. diversen, 50 do. wijn, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
100 vs. boter. 400 keld. genever, *John Pryce en co.*
200 vs. boter, 100 kn. bier, *Order.*
5 vs. boter, *Eekhout.*
6 vs. boter, *Quarles von Ufford.*
8 vs. boter, *Taijlor*
13 kn. manufact., 10 vs. coralen, 5 ks. do. *E. Moormann en co.*
30 kn. .... 2 do manufact., *Engelhard en co.*
100 vs. cement, *Poublon.*
4 bn. dekens, *Feltkamp, Mispelblom en co.*
100 keld. genever, *Maclaine, Watson en co.*
109 kn koopmanschappen, 2 bn. do. 18 kn. meubelen, *Agenten.*
150 vs. boter, 150 keld. genever, *J. Cezard en co*
100 vs. kop. munt, 25 kn. opium, 128 do. bladkoper, *N. H. M.*
5 blokk. mahoniehout, 1 draaibank, 1 kt. diversen, *Gouvernement.*
1 kt. manufact., *Metzendorff, Wilmans en co.*
10 vn. spek, 42 coll. zeildoek, 37 do. touwwerk, *Gezagvoerder.*

Voor Samarang.

200 keld. genever, 100 kn wijn, *Soesman en co.*
2 pijp. madera, 2 booten portwijn, 15 kn. wijn, 4 do. koopmanschappen, 500 keld. genever, *'t Hooft en co.*
12 kn. calicots, 20 do. manufact., 1 do. snuif. 140 do. wijn. 16 vn. do. 1 kt. papier, 1 do. zijde, *Dorrepaal en co.*
25 kn. cambrics, *van Maanen en co.*
2 kn. diversen, 100 vs. boter, 10 kn. wijn, *Order.*
13 kn. papier, 13 do. wapenen, 25 do. geweren, 19 do. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Voor Soerabaija.

1 vt. diversen, *Baijer en co.*
106 vs. boter, *Major, Matzen en co.*
11 pakk. manufact., 18 kn. do. *Schimmelpenninck en co.*
39 kn. manufact., *Fraser, Eaton en co.*
100 vs. boter, 100 keld. genever, *Order.*
50/m. steenen, 17 coll. gouv. goederen, 719 stav. bandijzer, *Gouvernement.*

Van Boston per Amerik. schip *Dolphin*, gez. Kelly, agt. Paine, Stricker en co.

372 tonn. ijs, 726 ps. lood, 60 kn. koper, 24 do. spijkers, 500 vn. meel, 10 kn. katoen, 200 bn. shirting, 400 do. drills, 150 do. werk, 37 ploegen, 9 coll. machinerien, 12 ijzeren emmers, 1 vt. kettingen, 11 coll. machin, 1 kt. enveloppen, *Agenten.*

Van Glasgow per Ned. schip *Minister van Hall*, gez. de Haas, agt. G. Wilson en co.

240 ks. kruid, 35 bn. garen, 30 do. ijzeren pannen, 7 coll. kazen, 8 do. machinerien, 67 do. vilt, 100 vn. bier, 10 oxh. do. 4 bn. zeildoek, 3 coll. koopmanschappen, 269 do. manufact., 100 tonn. caaks, 200 do. ijzerballast, 52 md. aardewerk, 1 partij steenkolen, 8 ijzeren kranen, *Agenten.*
13 kn. koopmanschappen, 5 bn. do. *Hunter, Houghton en co.*
1 kt. manufact., 50 do. wijn, *Adam en co,*
118 coll. manufact, *Martin, Dyce en co.*
17 coll. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
14 coll. manufact., *Maclaine, Watson en co.*
34 coll. touwwerk, *Order.*

Van de Cocos Eilanden per Eng. brik *J. C. Ross*, gez. Ballard, agt. Wilson en co.

42 vn. olie, 200/m. klappers, *Agenten.*

Van Samarang per N. I. stoomb. *Oenarang*, gez. van Hulsteijn, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

28 coll. ijzerwerk, 5 do. naalden, 5 do. spiegels, 7 do. drills, 1 do. haken en oogen, 2 do. knoopen, 1 do. sokken, 1 do. tafelkleeden, 1 do. jaconets, 5 ijzer en staalwerk, 1 do. messen en vorken, 1 do. schaafijzer, 4 do. gendies, 1 do. elattiques, 2 do. spiegels, 9 do. wagen passement, 2 do. glaswerk, 1 do. gereedschappen, *Weeskamer.*
2 ks. diversen, *Hoorn.*
2 kn. glaswerk, *Gumprich en Strauss.*
1 kt. kain pandj., *Tan Hoat.*
8 coll. katoen, *Sie Yoetiang.*
1 kt. regaal, 25 vn. boslemmermessen, 1 kt. shawls, *Order.*
1 kt. tuigen, *Kunneman.*

Van Cheribon per Ned. bark *Jupiter*, gez. Burggraaff, agt. Haager en Schuurman.

250 pic. rotting, 1800 do. tin, 70 kn. koperduiten, 10 vs. bruineboonen, *Voor Nederland,*
10957 pic. suiker, *Voor Batavia.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. bark *Drie Vrienden*, gez. Nolting, agt. Paine, Stricker en co.

200 pic. tin, *N. H. M.*
932 stav. ijzer, 9 boss. do. 3 kn. ijzerdraad, 100 vn. centen, 37 bn. koopmanschappen, 166 kn. do. 125 vn. do. 76 coll. do. 52 vn. teer, *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Naar Soerabaija per Ned. schip *Jeannette en Agatha*, gez. Cleijndert, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

1 kt. lijnen, *P. Landberg en Zoon.*
25 kn. josteeks, *van Riet en ter Gouw.*
1 kt. koopmanschappen, uit entrep. *Maclaine, Watson en co.*
1 kt. medicijnen, *Göring en co.*
75 kn. wijn, 26 do. muskaat do. 125 do. cognac, 40 do. slaolie, 17 do. porcelein, *C. Bahre en G. Kinder.*
4 kn. katoen, 2 do. dammer, 1 do. lasting, 25 do. calicots, *E. Moormann en co.*
7 kn. manufact, 83 do. wijn, 450 pic. ijzer, 26 kraudj. aardewerk, 5 kn. naaigaren, uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
50 kn. rhijnwijn, 25 keld. genever, uit entrep. *Dümmler en co.*
25 pic. siiklak, 6 bn. zakken, 2 do manufact., 5 kn. katoen, *G. Wilson en co.*
19 kn. manufact., 7 do. slijpsteenen, *Adam en co*
1 kt. boeken, 2 do. lastings, 21 pakk. vilt, *Pandel en Stiehaus.*
1618 ps. spiauter, 20 kn. sakky, *J. Arathoon.*
35 pic. zw. peper, *Sech Moh. Basaudiet.*
40 kn. sakky, 20 do. soija, *Nahapiet.*
147 kn. madapoll., 9 bn. do. 6 ijzeren geldkisten, *Borneo C. Limited.*
20 kn. sakky, 5 do. soija, 5 do. kramerijen, *B. Andreas en co.*

Naar Borneo's Westkust per N. I. stoomb. *Banda*, gez. Vogel, agt. W. Cores de Vries

1 coll. gouv. goederen, 72 vn. vleesch en spek, 3 coll. medicijnen, 4 vn, azijn. *Gouvernement.*
1 kt. porcelein, 2 do. diversen, 14 stoelen, 1 tafel, *Brandon en co.*

Naar Nederland via Cheribon per Ned. bark *Jedo*, gez. van der Hoeven, agt. J. Cezard en co.

200 pic. rotting, 500 do. tin, *N. H. M.*
87 kn. kop. duiten, 300 pic. verfhout, *Gouvernement.*

Voor Cheribon.

200 ps. geldkisten, 14 coll. telegraph goederen, *Gouvernement.*
2 md. wijn, 1 kt. do 2 mandjes, 12 ps. matten, *Gouijn.*
8 kn. chitzen, 1 do. doeken, 20 bn. garen, 1 kt. monsters, *N. H. M.*
1 piano, 8 emmers, 1 lantaarn, 1 md. min water, 1 kt. champagne, 2 do. diversen, 2 do. schilderijen, 11 ps. broeken, *G. Buijn en co.*
1281 stav. ijzer, 50 vs. boter, *J. Cezard en co.*
1000 planken, *Maclaine, Watson en co.*

Aan- en Uitvoer te **Samarang** *van den 14 April tot en met den 12 Mei 1859.*

Aanvoer.

Van Nederland over Batavia per Ned. bark *Holland*, gez. B. Auffmorth.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 13 April 1859 No. 30.

Van Nederland over Batavia per Ned. bark *Elisabeth Antoinette*, gez. H. A. Besier.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 April 1859 No. 31.

Van Nederland per Ned. bark *Julie Claire*, gez. A. van Oosteroom.

100 vn. bier, 517 kn., 106 vs. en 6 bn. diversen, *J. Hijmans,*
500 keld. genever, 52 kn. en 1 pak koopmanschappen, 17 ijzeren aambeelden, 12 dommekrachten en 1 pak monster, *Wermuth en co.*
19 kn. papier, 67 do. koopmanschappen, 100 vs. boter, *van Maanen en co.*
176 kn., 45 bn., 100 keld. en 200 vs. koopmanschappen, *van den Broek en Veeckens.*
184 kn., 100 kell., 9 bn, 1 vt. koopmanschappen, 150 vs. boter, 20 kn. kaas, 27 coll. provisien, 6 ps. hammen, *Dorrepaal en co.*
39 kn. koopmanschappen, *C. Damnitz en co.*
23/2 vs. bier, 200 do. boter, 12 ks koopmanschappen, *Soesman en co.*
100 keld. koopmanschappen, *Salomonson en Meijer.*
24/2 pijp. bier, *Thooft en co.*
6 kn. koopmanschappen, *G. Severing en Zoon.*
75 ps. kazen, *van Hulsteijn.*
58 coll. provisien, 11 vs., 9 kn. koopmanschappen, *Morbotter.*
50 ks. koopmanschappen, *B. Kopersmit en co.*
1 kt. en 4 vn. koopmanschappen, *Bijleveld en co.*
20 ks. koopmanschappen, *W. Veldman.*
1 kt. diversen, *Andreas, Schallig en co.*
8 vs. koopmanschappen, *C. Borneman.*
1 kt. diversen, *D. C. de Bruin.*
1 kt. diversen, *F. Hasselman.*
1 oxh., ½ legg., 72 ks. en kn., 6 pakk. diversen, 100 keld. koopmanschappen, *Order.*

Van Sumbawa per Ned. schip *Katabool Mesbarak*, gez. Hadjie Moesa,

142 paarden, *Order.*

Van Macasser per Ned. schoener *Clipper*, gez. Eschauzier.

997 pic. bindrotting, *N. H. M.*

Van Singapore over Batavia per Eng. schip *Palembang*, gez. H. Morisson.

148 planken, 25 zakk. salpeter, *N. H. M.*

Van Nederland over Batavia per Ned bark *Baron van Hardenbroek*, gez. H. C. A. Hennij.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 14 Mei 1859 No. 39.

Uitvoer.

Naar China per Ned. schip *Twee Cornelissen*, gez. J. C. Kreije.

2920 pic. rijst, *Beh Biauw Tjoan.*

Naar Nederland per Ned. bark *Cornelis Smit*, gez. B Weidenaar.

19107 pic. suiker, 200 kn. indigo, 1380 st. koehuiden, 511 kn. kopergeld, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned schip *Koning Willem II*, gez. Eijk Menkman.

5648 pic. koffij, 50 do. bindrotting, *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te **Soerabaija** *van den 18 tot en met den 27 April 1859.*

Aanvoer.

Van Melbourne per Ned. bark *Straat Balie*, gez. Bruins Fulbrunn, agt. P. Kervel en co,

5196 stav. ijzer, 1000 tobb. staal, *Agenten.*

Van Nederland per Ned. schip *Louise Roeloffina*, gez, Sijbrandi, agt. Schimmelpenninck en co,

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 13 April 1859 No. 30.

Van Glasgow per Eng. schip *Rosina*, gez. McLachlan, agt. Major, Matzen en co.

41 coll. koopmanschappen, *Hill Broekman en co.*
31 coll. koopmanschappen, *Order.*
1 bendie, *Anemaet en co.*
30 vs. vitriool, *Schimmelpeninck en co.*
62 coll. dranken en koopmanschappen, *Gezagvoerder.*
1388 stav. bundels ijzer, 1200 vuurvaste steenen, 6 wagens, 826 coll. ijzerwerk, machinerien, koopmanschappen en kleinigheden, *Agenten.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Pasoeroean per Ned. *Johanna Maria Christina*, gez. Gorter.

7226 pic suiker, 1513 do. tabaks bladeren, *N. H. M.*
2 ks. thee, *B. J. van Eck en co.*

Naar Australie per Eng schip *Sea Witch*, gez. Ths. Devine.

11 vs. arak, 50 pic. rotting, 2188 do. rijst, 115 ks. thee, 375 pic. koffij, 180 do. suiker, 14 do. varkensvet, 3 vn. meel, *P. Kervel en co.*

Naar Singapore per Fr. schip *Concorde*, gez. Bertin.

4694 pic. rijst, 55 do. tabak, *P. Kervel en co.*

Naar Nederland via Probolingo per Ned. schip *Maria Elise*, gez. M. van der Putte.

20010 pic. suiker, 5500 do. koffij, 150 do. rotting, *N. H. M.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 21 tot en met 24 Mei 1859.

Met het Ned. Ind. stooms Oenarang, kapt. S. van Hulsteijn, de hh. Lawick van Pabst, Schulze, Andreas, Essers, Wildeman, Mejufvr. Descelles en Philips benevens Z. M. troepen van Samarang.

Met de Ned. Ind. bark Srie Palembang, kapt. Tjia Tjengsin, de hh. H. Goedhart en J. Klams. van Palembang.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 21 tot en met 24 Mei 1859

Met het Ned. schip Johanna Maria Christina, kapt. C. N. Gorter, Mevr. Smulders, de heer Losch en fam., en drie gepasporteerde militairen naar Nederland.

Met de Ned. bark Broedertrouw, kapt. G. Rotgans, de kolonel der artillerie C. G. van Deutzsch, de heer van Vugt en fam. 1 gegageerd en 2 gepasporteerde militairen naar Nederland.

Met het Ned. Ind. stoomschip Koningin der Nederlanden, kapt. E. Lewis, de hh. W. Suermondt en Echtg., R. W. Tompson, Mevr. S. M. H. Stroom, Mejufvr. S. T. Poulviguet, Jongeheeren L. G. en J. T. Brodie naar Samarang en Soerabaija.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.